

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor

negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után 2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések tértéérték szerint egy negyszög centim. után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek árkedvezmény.

Politikai husvét.

— ápr. 18.

Amint örök nevezetességű marad a magyar történelemben Deák Ferenc híres husvét-i cikke, a mely 1867-ben a kiegyezést alapozta meg, — épp oly nevezetes a politikai életben a husvét 1906 óta, amely esztendő husvétja söpörte el tudvalevőleg az önkényuralom már már veszedelmessé s nemzetrontóvá fajult rendszerét, megtörve az abszolút felfogást és uralomra juttatva a koalícióban egyesült pártok kebeléből közös megegyezéssel s a nemzet egyértelmű hozzájárulásával alakult új, nemzeti kormányt.

A husvét nálunk ez idő óta szinte fogalomvá vált. Jelentőséget nyert a politikai életben, mert olyan események fűződnek a tavasz e legnagyobb ünnepéhez, mintha maga az ünnep fogalma szimbolizálni kívánná azt, hogy a természet ébredtével a nemzetek életében is kikelet ideje jő és van feltámadás még a reménytelennek vélt idők folyamataiból is. Nemzetek élete nem semmisülhet meg könnyedén; jogos igények abszolút rendszerekkel sem tiporhatók már sárba. A népek joga erősebb a monarchák privát kedvtöltésénél, az igazság erejének a feltámadásban ha csak eszmé-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Ifj. Meczner Gyuláról.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Budapest, 1908. ápr. 12.

Kedves Gyula! Olvasom szomorú gyászjelentéseket. Helyesebben: a gyászjelentésünket. Mert hogy nagy idő óta elkerültem töletek, azért én mindenkor a tiéteknek is érzem magam. Ma csakis a tiéteknek. És szinte átérzem a tehetetlenséget, mikor gyászjelentést írok olyasvalamiról, a mit az egymásra rovtott betűkkel nem is lehet kifejezni. Itt csődöt mond a stílus: minden szó botlik, a hang erőtlén, a kifejezések színe fakó. Itt már a tehetetlenségben végsőt vonaglik az érzélem is. A döbbenet első pillanata után a befejezett és megmásíthatatlan tény mintha minden hirt megszakitott volna bennünk. A resignáció, az erőtlenség mintha mázsás sulylyal ülné meg a lelket, mert minden hiábavaló...

Pedig szinte hihetetlen. Mintha csak álom volna az egész. Hogy azt a daliás szép legényt, aki rettenthetetlen volt mint egy középkori bayard

nyileg is, de meg kell nyilvánulnia.

Két év előtt, — az 1906-iki husvét alkalmával új korszak kezdődött Magyarországon. Nyugodtan lehet rá mondani az eddigi tapasztalatok alapján, hogy a tisztesség s a nemzeti ujjábredés korszaka. Mert nagy dolog az a szertehuzásról híres magyar nemzetnél, hogy politikai hitvallás tekintetében különböző alapon álló pártok egy emberként tömörüljenek abba a táborba, mely előtt a trikoloron sem évszám, sem régi jelmondat, sem semmiféle hagyomány nincs felírva, de igenis felvan írva egy új fogalom s egy új jelszó: küzdelem a magyar nemzeti érdekért.

Ilyen küzdelemre vállalkozott a koalíció kebeléből alakult kormány, támaszkodva az összes pártok hazafias érzületére, támogatására és számítva becsületes törekvéseikben segédkezésükre.

A kormány e feltevésében nem is csalódott s rendkívül nehéz feladatában hűséges, kitartó csapatként áll mögötte 48-as és 67-es politikai hitvallású tábor egyaránt.

Hogy ilyen módon mily eredményekhez juthat nemzetünk, azt ma is, két év után még csak a jövő perspektíváján át szemlélhetjük; de ez a perspektíva feltétlenül biztató képeket tár

lovag, ily gyorsan, alig a harminckettedik esztendején túl, ravatalra dönthette a halál? Hihetetlen. Mert hiszen csak úgy látszott, hogy játék minden, valamelyes ördögi tréfa, — hogy a legderekabb huszártisztek egyikét, aki csak néhány hónappal azelőtt még úgy forgatta a kardot, mintha minden izmában elpusztíthatatlan ruganyosság élne, — egyszerre csak egy buta kór kikényszeríti a Monte Caggió alá, hogy védekezzen a hideg szél ellen...

Pedig hát a megmásíthatatlan valóság az, hogy vége. Befejezetett. San Remo olajfái alatt sem volt menekvés. Amint az életben ő nem ismert tréfát, hanem egy-kettőre egyenesen, férfiasan cselekedett, úgy végzett vele is egy szélroham. Kidöntötte ezt a sudár jegenyét, mintha ezen a duzzadó erősségen a képességeit akarta volna fitogtatni...

De hagyjuk a zugolódást. Ennek a hangnak skálái már csak diszsonanciát vegyitnének a részvét ünnepélyességébe. Pedig ezt az ünnepélyességet, amint csak igazi férfúnak ez kijár, ő a legtisztelietremelőbb értelemben kiérdemelte. Ebből az ünnepélyességéből akarom kivenni én is a magam részét. Ugy mintha

előnkbe s így jogos az a feltevésünk, hogy a koalícióban egyesült pártok munkássága s harmonikus együttműködése feltétlenül megfogja teremni mindazon gyümölcsöket, melyeket a magyar nemzet közóhaja várakozásteljesen és alapos reményekkel fűzött a koalizált pártok s a mai kormány tevékenységéhez akkor: amidőn bizalmával nemcsak tüntetően megajándékozta mindkét faktort, de e bizalmat dacára minden ellentörekvéseknek, fészkelődések és áskálódásoknak, máig is megtartotta, sőt joggal mondhatjuk, a nemzet ezt a bizalmát szívében még erősítette is vezetőivel szemben, mert látja hogy az alapozás nagy munkájában oly tevékenységet fejtenek ki s oly helyes uton haladnak, hogy ez az ut végre mégis csak közelebb fog hozni bennünket Magyarország függetlenségéhez.

A lefolyt két esztendő alatt egész tömegét alkotta meg a parlament a koalíciós kormány lázas tevékenysége alapján az üdvös törvényeknek. Ha minden igényt még nem tudott kielégíteni, ha minden óhajt eddig nem válthatott is be, azért sem kormány sem parlament nem kárhoztatható. Gondoljunk vissza az elmúlt negyven év stagnációjára, amely nagy idő alatt nem történt lényegében annyi, mint történt most, a pártok összhangza-

ma is ott volnék köztetek és veletek együtt segítenék megörökíteni egy nagy vármegye egész közönségének osztatlan részvétét. De emellett hozzájárulni ehhez az emlékezéshez olyan adatokkal, melyeket ma már nyilvánosságra lehet hozni, de amelyek nélkül azt hiszem alig is lehetne hű képet adni arról, hogy tulajdonképpen milyen volt Meczner Gyula — a főszerkesztő.

Csak természetes, hogy mindezekről az életben beszélni nem lehetett, mert csupamerő dicséret lett volna róla, azt pedig ő utálta, nem tűrte, megvetette, mint minden cafrangót. De azért sem lehetett beszélni mindezekről, mert nem szívesen belődött olyasmivel, ami fölött egyelőre napirendre tért. Így hát természetes, hogy egy idő után, mikor le kellett mondanom arról, hogy a politikai pályára csábíthassam, én is felhagytam a kapacitációval. Ekkor így végeztünk:

— Tehát nem. Ez az utolsó szavad.

— Nem az utolsó. De egyelőre ne beszéljünk róla.

Azóta sohasem is beszélünk többéről: én azután nemsokára el is kerültem töletek. De most is él bennem a meggyőződés, hogy a mai közélet-

tos működése folytán rövid idő alatt s ne feledjük azt sem, hogy az ujításoknak és a magyar nemzeti önállóság előmozdítását célzó törekvéseknek olyan halmazata van munkába véve, hogy ha ennek csak egy része is megvalósulhat a mai parlament öt éves életideje alatt, már akkor is fényesen igazolva lesz az a bizalom, melyet a nemzet előlegezett a kormányának. Hátha még horvát, szerb, tót és egyéb jövevény nem hátráltatta volna gonosz intrikájával a tulliberális házszabályok védelme alatt a parlament s a kormány tevékenységét, hol állanánk akkor? Bizony igen sokkal előbb.

Ujabb időben, dacára minden okvetlenkedésnek, a nemzet józan ítélete letör minden áskálódást, mely a koalíció s a kormány ellen irányul. A nemzet zöme bizik vezéreiben. Ezért a mai husvét alkalmából, mely a nemzeti ujjábredésben igazi feltámadási ünnep, azzal a tudattal ünnepelünk, hogy bár mindent megvalósítani még nem lehetett, de egészen helyes uton járunk arra nézve, hogy a magyar nemzet minden jogos igényei eljussanak a megvalósuláshoz s elkövetkezzék mielőbb történeti életünkben is az igazi husvét, a magyar nemzet önállóságának nagy feltámadása.

ben kevés fiatal erőnek van olyan sok nemes és szép kvalitása erre a pályára, mint aminőkkel ő birt. Nem volt ugyan sem szónok ember, sem kiképzett publicista: de a felfogás tisztasága, az itélőképesség zavartalanlansága, a gyors átlátás és érzékének nobilitása predestinálták nemcsak az irányító főszerkesztői állásra, hanem predestinálták volna az ekzsponáltabb politikai pályára is, különösen a meggyőződése befolyásolhatatlansága miatt. Igaz ugyan, hogy ezzel a tulajdonságával csak olyan időben, mint a nemrég lezajlott nemzeti ellentállás, lehetett alkalma előtérbe is lépni, de normális időkben ez a tulajdonság látszólag inkább lehet hátránya, mint előnye a modern politikusknak. De csak látszólag. Mert valójában az ilyen fajtájú politikuskok számárányától függ a nemzetek igaz erejének modulációja.

Ebből a szempontból jellemző, hogyan indokolta előttem, hogy minden csipkedéssel szemben (amely az ő negyvennyolcasságára célzott) miért tart ki rendületlenül olyan lap élén, a mely nem negyvennyolcas.

— Nem értem — mondta ilyenkor — miért volna jó, mire való az, hogy negyvennyolcasok és hatvan-

KALAP ÉS URIDIVAT ÜZLET!

SZENES LIPÓT

Sátoraljaújhely, Főtca (a Szakácsy cukrászda mellett.)

Borsalino olasz, Jameson angol, Habig P. & C. és Pichler Antal gráci kalapgyárak egyedüli raktára

Ajánlja nagyválasztéku, legjobb minőségű uridivat árukat u. m.: legújabb divatu kalapokat, finom férfi cipőket, fehérneműket, nyakkendőket, zsebkendőket, esernyőket, utibőröndöket, bőrárúkat stb. mindennemű uridivat cikkeket különlegességeit.

== Kizárólag jó áru! ==

== Mérsékelt szabott ár! ==

Képzési tanárok orsz. közgyűlése.

— ápr. 17.

A tanítóképző intézeti tanári kar folyó hó 14—15. napjain tartotta meg az évi rendes közgyűlést Sárospatakon, amely közgyűlés a hozzá fűzött várapozáshoz méltóan is folyt le.

Emelte a közgyűlés értékét a résztvevők előkelősége, a magas színvonalon álló tanulságos felolvasások és előadások sorozata.

A résztvevők többnyire április 13-án délután érkeztek Sárospatakra, kiket a főiskolai és a képzési tanárikar élén Hódossy Béla igazgató fogadott. Az egész város ünnepi díszítést, valóságos zászló-erdőt fogadta a vendégeket. A vendégek sorában számos előkelősége volt úgy a magyar tanügynek, mint Zemplén vármegye közéletének jelesei sorából.

A távolabbról jött vendégek megtekintették Sárospatak nevezetességeit, azután ismerkedő estére gyűltek.

Április 14-én d. e. 9 órakor kezdődött a közgyűlés a főiskola imatermében. Ott voltak: Meczner Gyula, vármegyei főispánja, mint a közoktatási kormány megbízott képviselője, Dókus Gyuláné urnő, gr. Mailáth József, Beregszászy István tanfelügyelő s az ország különböző jellegű képzésének kiküldöttjei; akik közül kiemelkedő neves pedagógusok dr. Katonáné Thuránszky Irén, Geöcze Sarolta, Nagy László, Ribicey Erzsébet, Heger Lujza, Békei Józsa, dr. Baló József stb. Ott láttuk a főiskola tanári karát is teljes számban Sárospatak intelligenciájával.

Dr. Baló József egyesületi elnök jelenti, hogy a kormány képviselőjét Meczner Gyula zempléni főispánt küldöttség hívja meg a gyűlésre. A főispánt riadó éljenzéssel fogadták, valamint Mailáth Józsefet is, majd az elnök magas szánnyal megnyitotta beszédét, kiterjeszkedve abban a tanítóképzés egész sorozatán átvonuló eszmékre s a változott körülményekre való tekintetből szükségessé vált javításokra.

Üdvözlő elnöksorban Meczner Gyula főispánt, mint a közoktatásiügyi kormány fejének gróf Apponyi Albert miniszternek képviselőjét.

Meczner Gyula főispán az üdvözlő beszédre a következő szép szavakban válaszolt:

Nagyságos Elnök Ur!
Tisztelt közgyűlés!

Apponyi Albert gróf vallás és közoktatásiügyi m. kir. miniszter ur

hetések marakodjunk? Hiszen amennyire én tudom (akkor Kossuthot és Deákot gyakran együtt olvastunk) alapvetően a 48 és 67 nem áll ellentétben egymással? Látod azért nem volnék én alkalmas, nem lehetnék gyakorlati a mai politikában, mert csak függetlenségi programmal volnék képes a választóimtól mandátumot kérni, de viszont nem volnék képes azok ellen a hatvanhetesek ellen küzdeni, vagy éppen agyarkodni, akik tudom, hogy velem egyet akarnak, de tiszta meggyőződésük szerint, más módon, mint a nagyvennyolcasok.

Ha jól emlékszem, ezekről a kérdésekről ő cikket is írt. Nem ugyan ilyen nyíltan. Hiszen akkor ilyesmit megírni bajos is volt. Akkor teljesen félreérthetők volna. De arra világosan emlékszem, hogy cikkei a széjjelhuzó magyarság tömörítését célozták. Ezek a cikkek is? Hogyan kellett ezeket kikönyörögni. Akart írni, de a neve nélkül. Szeretett volna erre az utra térni, nem is. Voltak percei, amikor igen. Mások hallani sem akart róla. Ha pedig néha-néha rászánta magát az írásra és végzett vele: kedvetlenül és úgy adta át, hogy szinte kért, hogy ki ne adjam. Ilyenkor mindig azt hangoztatta, hogy

ő nagyméltóságának nevében és képviselői bizalmas üdvözlésükért fogadják meleg köszönetemet.

Különösen fogadja az Elnök ur azon gyönyörű szavakért, melyekben miniszter ő nagyméltóságáról hazafias beszédével megemlékezni, s mélyszégyen gyászomat a t. közgyűlés oly melegen kifejezett részvételével enyhíteni méltóztatott. — Bocsássanak meg nekem, hogy hálaamat elfogódott szívvel az elnök ur szavaihoz méltólag kifejezni nem tudom.

Őnök, kedves hazánknak fő- és székvárosából s különböző vidékeiről azért gyűltek össze ez és kúr városban, melynek minden görögnyelű a dicső Rákócziakról beszél, hol a szellem szabadságról suttog, hogy ez ősi híres főiskola falai közt, mely mindig a hazafiság vára volt a nemzeti és szabaddolgozás ezen templomában arról tanácskozzanak, miként nevelhessék jobban a nép gyermekeinek tanítását, nevelését teljesítő néptanító-kart nevelő képzési tanárok képzését, ezek erkölcsi színvonalának emelését, anyagi helyzetének, társadalmi állásának, tekintélyének biztosítását, öregbítését.

Nagy és szép feladatot tűztek önök maguk elé: tanárokat, tanítókat nevelni, képezni, kik mindinkább képesek legyenek a zsenge, mindenre fogékony gyermeki szívvel lángra gyújtani amaz isteni szikrát, melynek melegénél fejlődnek ki az emberi erényeknek legszébb virágai.

Tegyük ezt lelkesedéssel, teljes odaadással, nemes példaadással, hogy nevelhessenek a hazának olyan néptanító kart, mely nagy-nagy miniszterünk magas szárnyalású eszméit, hazafiai célzait megérteni, követni, elérni s biztosítani képes a magyar állameszmében megtestesülő nemzeti irányú nevelés által; mely irányt ma már csak úgy lehet biztosítani, ha a népnevelés a szociális tülhajtások letisztítására is alkalmasabb tétetik; mely téren várnak hazafiai nagy feladatok a tanító karra s ennek folytán a tanárképzésre, hogy a kor szociális iránya is kibékülve a hazafisággal, illeszkedjék, hozzá simuljon a magyar állameszme a nemzeti ügy szolgálatához s utjait nem a sivár kozmopolitizmus, de a termékenyítő hazaszeretet világítsa meg.

Midőn szerencsém van önöknek Miniszter ő nagyméltósága szívélyes

még nem tanult eleget. Sokat akar még olvasni. Holnapról neki is lát erősebben. E hamleti töprekedés közben — miután sorsom másfelé kényszerített — el kellett válnunk. De ki tudja nem volna-e ma a vármegye mellett, az országgyűlésnek is halottja Meczner Gyula, ha az én csábításaim sikeresebbek lehettek volna? Vajon ki tudja, hogy volna?...

De ha így lett volna — őszintén megvallva — nem tudnám elképzelni őt valamely párt keretén belül. Mert a pártfegyelmet, a feltétlen, muszka stílusra hajló pártfegyelmet nem respektálta volna. Ilyen kérdés-sel egyszer aktualisan a „Zemplén”-ben foglalkoznunk kellett volna. Megbeszéltem vele a dolgot. Ő egy éppen aznap olvasott történeti anekdóta felhasználását ajánlotta. És valóban, ha ugyan ezt a cikket egyéb okokból nem kellett volna elhagyni, az adott esetben találobb, frappánsabb választ képzelni sem lehetett volna — a szélsőséges pártfegyelem kigunyolására.

Simonyi obester egy alkalommal — így szól az anekdóta — egy orosz generalissal azon vitakozott, hogy vajjon fegyelem és engedelmesség dolgában a magyar, vagy az orosz

üdvözlését általadni, egyszersmind biztosítani kívánom önöket arról, hogy ő nagyméltósága önök tanácskozását a legmelegebb érdeklődéssel tekinti és kíséri, s a képzési tanárok erkölcsi színvonalának emelését anyagi helyzetének, társadalmi állásának, sulyának biztosítását szívélyesen hordozza. Kívánom, hogy siker koronázza működésüket.

A főispán beszédét a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta.

Üdvözölte az elnök továbbá gr. Mailáth Józsefet, ki a szociális eszmék nemzeti irányban való terjesztésével már is országos hírnévre tett szert, a tanügyi politika ily nemes bajnokának közreműködése csak áldássá válhatik az ügynek és dicsőséget szerez munkásainak. Üdvözlő Beregszászy István kir. tanácsos tanfelügyelőt, a tanügyi lelkes munkását, a tanítószáz igaz barátját. Üdvözlő a híres főiskolának tanári karát, vezetőjét. Köszönetet mond a város közönségének és azt képviselő Bogay Zsigmondnak a szívélyes fogadtatásért és vendéglátásért. Végre a közgyűlés határozatából üdvözlő sürgönyt meneszt gróf Apponyi Albert vallás és közokt. miniszternek, Tóth János államtitkárnak és dr. Neményi Imre osztálytanácsosnak a tanítóképzés nagyérdemű vezetőjének.

A felolvasás első tárgya dr. Katonáné Thuránszky Irén képzési igazgatóné Peres Sándor elhunyt egyesületi elnök, volt képzési igazgató felett tartott emlékbeszéde.

A felolvasó kiváló egyénisége, sajátos nyugodt eleganciája erősen lekötötte a közönség figyelmét.

Következett Sáfáry Lajos nagyváradi nőképzési igazgató felolvasása a pszichologia köréből. A felolvasó előadását élénk tetszés és helyeslés kísérte.

Ezután következett a gyűlés fénypontja, gróf Mailáth József előadása: „Mit várunk a képző intézetek hatásától a mi szociális munkánkban” címen. A tartalmas és magas szárnyalású felolvasás ritka szónoki hévvel előadva, magával ragadta a hallgatóságot. Annyi tudást és pedagógiai jártasságot mutatott fel benne, hogy nyomában azon óhaj támadt a közönségben, vajha minden magyar mágus ily irányban érvényesítené hathatós befolyását a közéletre.

Méltó kiegészítője volt a felolvasásnak Geöcze Sarolta, ki ezen eszméknek a képzési tantervben való érvényesítéséről tartott szabad előadást.

katona a különb? És próbát tettek. Az orosz generalis kinyitja az ablakot, mely alatt hatvan öles mélység tátongott és becsöngeti a kozákját. Egyenesen az ablaknak vezényli és a kozák szó nélkül engedelmessé válik. Kiugrott a mélységbe. Erre Simonyi is becsöngeti a huszársját. A huszár peckesen lépked, de csak az ablakig.

— Miért nem megy kend tovább? — Kiáltja az obester. Lépj fel a parkányra és ki az ablakon!

— Jelentem alássan vitéz obester uramnak — vágja ki bátran a huszár — már azt a bolondot nem cselekszem.

Simonyi megveregette a huszársja vállát, aztán így szólt a muszka generalisához:

— Látja kegyelmes uram, ilyen a magyar katona! Engedelmeskedik a lehetőségig, de ha képtelenséget követelnek tőle, felül kerekedik benne a józan ész. Az ilyen okosságot többre becsülöm a vak, a buta engedelmesnével! Ez a fegyelem ér csak valamit, nem a kozákoké...

Sokat elmondhatnék még róla. Különösen nemes szerénységéről, a melylyel a képességeit szinte leplezni igyekezett. De azt hiszem ezekkel a

Percekig tartó taps és éljenzés honorálta a szép és élvezes előadást, mely után az elnök felfüggesztette az ülést, úgy is későre járván az idő, az ülés folytatását a délutáni órákra tűzve, a közönség a főiskolai tápintézet tágas termében rendezett közebétre vonult.

E lap szűk terére való tekintetből a közebérről való tudósításomat a minimumra leszállítva, csak annyit jegyzek meg, hogy az gazdag fogásaival, remek boraival, élénk kedélyhangulatával méltó volt a gyűlés nagy arányához. Szébbnél-szebb dikiókban éltették a királyt (főispán), a minisztert, Tóth államtitkárt, Neményi osztálytanácsost, a főispánt, gróf Mailáthot, Beregszászy tanfelügyelőt, a gyűlés elnökét, a felolvasókat, Hódossyt a fáradhatatlan házigazdát.

Szató Zsigmond és Veres Ferenc szellemes és humoros dikiói egészen felvillanyozták a kedélyes társaságot. Délután adminisztrációt illető egyleti ügyek voltak szönyegen. Este kitünően sikerült hangverseny, melyen különösen Békei Józsa hegedű, Héger Lujza és Révffy Géza zongora, továbbá Kovács Dezső harmonium kitünő játéka és Veres Ferenc szavalása szereztek nagy műveltséget a nagyszámú hallgatóságunknak.

A közgyűlést 15-én folytatták.

Szabó Jakab.

A gyermeknapok.

A gyermeknapok eredménye.

Sátoraljaújhely, 1908. ápr. 18.

Mint minden évben úgy ez idén is nyilvánosan és részletesen számolt be az Orsz. Gyermekvédő Liga helyi elnöksége a gyermeknap gyűjtésekről s ezenkívül a kereskedőknek a Liga központi igazgatósága adományait külön levélben fogja nyugtázní.

Amidőn ezuttal a Liga elnöksége őszinte köszönetet mond a szives adakozóknak és gyűjtőknek egyaránt a szép eredményért, lelkes és áldozatkész közönségünk emberszeretettét a legteljesebb elismeréssel emeli ki, mely áldozatkészség mielőbb megtalálja jutalmát azon nemes emberbaráti intézményben, amely a gyermekvédő Liga igazgatóságának kezdeményezése folytán városunkban a megvalósulás stádiumában van.

legrejtettebb gondolataival, halála után sem bánhatott el teljes szabadsággal. Aki úgy elzárkózott ezekkel a tépelődésekkel mint ő, akiben a nemes indulatok és célok oly mély-séges csendben és titokban háborogtak, aki e töprekedéseit inkább a fizikai élet forgatagába fullasztotta, semhogy a nyilvánosság foglalkozhasson vele: azt halála után is respektálni kell, úgy amint ezt az életben is berendezte maga körül.

Kevesen ismerték őt igazán — pedig mindenki szerette. És talán éppen ez a nagy szeretet parancsolta azt a respektust, hogy csak annyira törődjenek vele és oly oldalról ismerjék, amint ez az ő kívánságának megfelel.

Igy ismertem én őt és azt hiszem kedves barátom, hogy azon kevesek közé tartozom, aki jól ismertem. Ezért kérek helyet a ti oldalatok mellett, hogy veletek együtt gyászoljam egykori szerkesztőtársunkat, aki annál is inkább volt igazán a mienk, mert ebben a minőségében nem a nyilvánosság, hanem csakis a mienk akart lenni...

Üdvözlő szeretettel régi igaz híved és barátod

Biró Pál.

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

33 éves számlált tanár és orvos által saporta ajánlva.

Mint ahogy értéketlen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájco.)

„Roche”

Kapad orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. Ára övegenként 4.— korona.

A ha
április h
fillért ere
Es p
begyült
ban 136
előtti urn
pénzügyi
146 kor.
fia előtti
A nagyál
templom
f. — Dók
más felé
Osszesen

Ador
mondné
— Ambr
— Henk
Dr. Sze
vője alka
nyey Gé
főkönnye
vedelmét
szintársu
nák mell
tése 40
gató ált
előadás
meth N
Fejes Is

A k
négy ker
rületben
szedve 1
letben D
82 kor.
Gombos
kor. 10
Hornyay
kor. —
60 f. Ki
1449 kor
Liga köz
utján be
Sátó

Dr. Kont
titk

Ném
azon ki
meknapo
ad a Li
névsorát
emberba
mesen
gény g
el. Adj
minél
emlékez

Hel
mekvéd
kedők
adakozt
tesen k

A
rencsen
Gortvay
bizottsá
kor. gy
Mezőlab
fiatalabl
hozott a
gr. Hoy
előkelő
gyűjtést
nye 156
43 kor.
nán 42
452 kor
tőlag az
ért első
meg fog

Me
rátomna
ves kar
kellően
ez a lap
kényes
nagyon
kem sz
meggyő
rátomat

A.M.

A hat urnával eszközölt gyűjtés április hó 3-án és 5-én 846 kor. 90 fillért eredményezett.

Es pedig a két napon összesen begyűlt a vármegyeház előtti urnában 136 kor. 57 f. — A Vadászkiút előtti urnában 169 kor. 17 f. — A pénzügyigazgatóság előtti urnában 146 kor. 90 f. — A Róth Bernát és fia előtti urnában 137 kor. 49 f. — A nagyállomás, dohánygyár és a rk. templom előtti urnában 150 kor. 77 f. — Dókus Gyuláné előtti a kisállomás felé elhelyezett urnában 106 kor. Összesen 846 kor. 90 fillér.

Adományok: Özv. Teich Zsigmondné jubileuma alkalmából 20 kor. — Ambrózy Nándor ügyvéd 10 kor. — Henk Imre főállatorvos 10 kor. — Dr. Szepessi Arnoldné leánya esküvője alkalmából 20 kor. — Br. Senyey Gézáé 20 kor. — Klein Andor főkönyvelő fényképfelvételeinek jövedelméből 25 kor. — B. Polgár Béla színtársulata férfi tagjainak az urnák melletti énekléssel eszközölt gyűjtése 40 kor. — Polgár Béla színgazgató által rendezett kabaret és két előadás jövedelméből 87 kor. — Németh Nándor adománya 10 kor. — Fejes Istvánné adománya 5 kor.

A kereskedőtől begyűlt a város négy kerületéből és pedig az I. kerületben Walther Lászlóné által beszedve 159 kor. 20 f. — A II. kerületben Dókus Gyuláné által beszedve 82 kor. 40 f. — A III. kerületben dr. Gombos Gáspárné által beszedve 111 kor. 10 f. — A IV. kerületben dr. Hornyay Béláné által beszedve 60 kor. — Bevétel összesen 1506 kor. 60 f. Kiadás 57 kor. 44 f, maradvány 1449 kor. 16 fillér, mely összeg a Liga központi igazgatóságának posta utján beküldetett.

Sátoraljaujhely, 1908 ápr. 16.

Dr. Kontz Endre, Kincsesy Péter, titkár. pénztárnok.

Németh Nándor a múlt évben azon kijelentést tette, hogy a gyermeknapon minden évben 10 koronát ad a Liga javára s ime az adakozók névsorában ott találjuk a jótékony emberbarátot adományával. Mily nemesen érző szívre vall, hogy a szegény gyermekekről nem felejtkezett el. Adja isten, hogy városunkban minél több ilyen ígéretére hiven emlékező jölvő akadjon.

Helybeli kereskedők — a gyermekvédő Liga javára. Azon kereskedők neveit, a kik a Liga részére adakoztak: jövő számunkban részletesen közöljük.

A vidéki gyermeknapok. Szerencsen a Gyermekvédő Liga javára Gortvay Aladár és a helyi hölgybizottság buzgólkodása folytán 270 kor. gyűlt össze a gyermeknapon. — **Mezőlaborcon,** vármegyénk e legfiatalabb járásában is szép eredményt hozott a gyermeknap, amennyiben dr. gr. Hoyos Viktor főszolgabíró a helyi előkelő hölgyek közreműködésével gyűjtést rendezett, melynek eredménye 156 korona lett. — **Gálszécsen** 43 kor. 53 f. gyűlt össze. — **Homonnán** 424 kor. 10 f. — **Sárospatakon** 452 kor. Így vármegyénk előreláthatólag az országban a múlt évben elért első helyek egyikét mindenesetre meg fogja tartani.

Husz év.

— ápr. 17.

Meghitt, tulságosan szerény barátomnak, Gárdos Mór helybeli kedves kartársamnak érdemeit e lapban kellően méltatni, midőn tudom, hogy ez a lap az ő kezébe is akad, vajmi kényes feladat. Főképen reám nézve nagyon kényes a helyzet, mert nekem számtalanszor volt alkalmam meggyőződni arról, hogy Gárdos barátomat valódi szerénység jellemzi, s

hogy ez a szerénység nagyon szigorú ellenőre minden magasztalásnak. Tudom, hogy az elismerés adóját tiltakozás nélkül tartozik elfogadni; de érdemei, kvalitásai méltatása alkalmával mondjak csak egyetlen szóval többet — s ellenségemmé tettem őt örökre.

Ezt nem akarom kockáztatni s azért nagyon kevéssel beérem, midőn t. barátomat abból az alkalomból, hogy tanítói működésének huszadik évét ez iskoláévben betölti, e lap t. olvasóival röviden megismertetem. Hangsúlyozom, hogy röviden fogom méltatni Gárdos barátom érdemeit, mert ő magasztos hivatásának oly lelkes buzgalommal él s már eddig is oly sikereket tud a tanítói pályán felmutatni, hogy azoknak beható vizsgálása inkább tanügyi lapba való. Ezt azonban — ha Isten éltet — csak néhány év múlva (mikor erre remélhetőleg majd *jobb alkalom* kínálkozik) fogom megtenni.

En Gárdos Mór barátomat husz év óta ismerem. Husz éve, hogy a hazai népoktatásügye e fáradhatatlan, lelkes munkását tiszteltem, becsülöm. — Tanítói pályáján a legnemesebb idealizmus vezérszavaként jár előtte. Egész lényét kiváló szakismeret és a nevelés-oktatás ügye iránt való meleg érdeklődés hatja át.

Midőn a helybeli izr. anyahitközségből 1886-ban kivált orthodox hitközség husz évvel ezelőtt őt bízta meg a létesített külön fiúiskola vezetésével, nemes ambícióval fogott az iskola megszervezéséhez. Elhatározta, hogy a gondjaira bízott iskolát felvirágoztatja. De amily szép és dicső volt a szándék, oly nehéz feladat volt ezt végrehajtani! De ő nem riadt vissza a nehézségektől. A hitközség vezető tagjaival és a szülőkkel összeköttetésbe lépett, sűrűn érintkezett velök, felvilágosítva őket az iskola-ügy előmozdítása érdekében szükségesé vált intézkedésekről. Elméletileg és gyakorlatilag magát folytonosan képezve, gazdag ismereteit hivatásának lelkes betöltésére fordította. Ritkán egyesül tanítóban a hivatásához megkívántató talentum, mint ő benne. Meg van áldva böles tapintattal és a vidám gyermeki természetnek megfelelő tanítói hangulattal. Husz év óta vezet iskolájának egyesített III. és IV. osztályát s tanulóit mindig a legőszintébb szeretettel viseltetnek iránta. Naiv humora oly éltetőleg hat szellemökre, hogy a derült kis sereg figyelmét, munkakedvét folyvást ébren tartja. Mester ő a nevelés-tanítás művészetében. A gyermekek iránti leereszkedő szeretetében gyökerezik művészetének titka, tanítói tevékenységének kiváló sikere. Tanítását ma is azon kitűnő fegyelem és kitűnő módszer jellemzi, mint működésének első évében, miért is osztályában a tanítás eredménye egyik évben ugy mint a másik évben *kitűnő.* *Beregszászy* István kir. tanfelügyelő Gárdost, az „*ő* kedvencét,“ nem tanítónak, hanem „*tanügyi művésznek*“ nevezi. Nem csoda tehát, hogy Gárdos hitközségének bizalmát, szeretetét és tiszteletét annyira megnyerte, hogy a hitközség minden tagja nevét dicsekedő lelkesedéssel emlegeti.

Gárdos azonban nemcsak szak-képzettségével és az iskolában véghezvitt kitűnő működésével szerez a tanítói állásnak tekintélyt, hanem jeles tollával is figyelemre méltó munkásságot fejt ki. Zamatos magyarsággal megírt magvas cikkei és dolgozatai, melyek 15 év óta tanügyi és más lapokban megjelennek, kartársai körében élénk hatást keltenek és mindig nagyon keresett olvasmányok. Iskolája Értesítőjében is évről-évre igen becses és valóban tanulmányozásra érdemes dolgozatokat közöl. Így pl. a múltévi Értesítőben „*Gyerekek-*

ről-gyerekeknek“ cím alatt megjelent dolgozatáról azt írja többek közt a „Zemplén“ jeles főmunkatársa, hogy aki „*mulattatva akar mulatni,*“ az ne tegyen mást, mint azt a közleményt tanulmányozza behatóan és alkalmazkodjék ahhoz, akár tanító, akár szülő. Aki pedig valaha ember, igazán ember akar lenni, az tanulja meg gyermekkorában e közleményt mint szentírást és kövesse... Az Országos izr. tanítóegyesület elnöksége is jól ismeri Gárdos nagy tudását és írói kvalitásait s azért már sokszor néhez, kényes feladatok megoldásával (közgyűléseken tartandó előadásokkal, egyesületi tankönyvek megírásával stb.) bízta meg őt, aminek ő mindannyiszor emberül megfelelt.

Amit Gárdos Mór eddig az iskolában és az iskolán kívül végzett husz éven át, azon rajta van kitűnő szakképzettségének ragyogó bélyege. Sokan még sem ismerik itt. Zajtalanul munkál és szívesen marad a háttérben, beérvén azzal, hogy *eszményeinek tehet szolgálatot:* fáradtságos napi munkájából fennmaradt idejét nem szórakozásra, hanem jeles tollával ismét a tanügy és a társadalom javára szenteli.

Adja Isten, hogy kedves barátom sokáig, nagyon sokáig legyen még hű munkatársa nemes hivatásának és adjon a Gondviselés sok ily buzgó, tevékeny és kitűnő képzettségű néptanítót: ugy a haza népoktatásügye hatalmas lendülettel emelkedik majd a tökéletesedés felé.

Knopfler Sándor.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Városi közgyűlés.

— A Zemplén tudósítójától. —

Sátoraljaujhely, 1908. ápr. 17.

Sátoraljaujhely rend. tan. város képviselőtestületének folyó hó 15-én, szerdán délután 3 órakor megtartott közgyűlésén hozott határozatok közül kiemelkedik egy, mely minden egészséges gondolkodású embert számalmas mosolyra indit.

A tűzjelző állomások ügyében hozott határozat az, mely a fából való vaskarika csinálásának problémáját oly szerencsésen oldotta meg, hogy szerencsés véletlen lesz, ha egy egész ország nem fog kacagni rajta, mint a falusi előjáróság ama határozatán, mely egy erdőt vágatott ki, hogy azon egy létra keresztben keresztül vihető legyen.

A város tudvalevőleg — egy nagyon érzett hiány pótlása céljából — elhatározta a város területén tűzjelző állomások felállítását. Ezen állomások fontos volta, célszerűsége felett vitakozni sem lehet annak, ki fogalommal bír a tűzbiztonság érdekében ez oly nélkülözhetetlen eszköz előnyeiről s mivel minden városban, hol áldoznak valamit preventív tűzbiztonsági célokra, vannak tűzjelző állomások: városunk is gondoskodott róla, hogy neki is legyen, de egyúttal méltóan tradícióhoz gondoskodott arról is, hogy ezt a kivitelt kacsajt keltő, megdöbbentően érzék nélküli s tudatlanságot eláruló módzataival ab oví működésképtelenné tegye.

A képviselőtestület csekély 560 korona különbözet miatt legutóbbi ülésén ugy határozott, hogy a tűzjelző állomások, melyeknek hivatása a keletkező tüzről gyors értesítést adni a tűzoltóságának — nem ugy, mint mindenütt a világon, házak falán, bárki által hozzáférhető helyen legyen elhelyezve, de — horribile dictu — *magánlakások belsejében.* E határozatnak persze a *Deckert* cég örülhet legjobban, mert ilyen magánlakásba szerelendő tűzjelző ál-

lomást ma már senki a világon nem rendel csak Sátoraljaujhely városa.

S ha elképzeljük, hogy a mi tűzjelző állomásaink lelhelyéről — mely magánlakások belsejében lesz — csak épen az fog tudomásul birni, kinek lakásában az elhelyezést nyer: elgondolhatjuk a tűzjelzés ama gyorsaságát, mely ily szerelésű készülékekkel elérhető. X. keletkező tüzet vesz észre a Barátszeren. Tegyük fel, hogy X. véletlenül barátszeresi egyén s tudja, hogy a tűzjelző állomás Y. házában van. Elfut oda s mivel esti 10 óra van hozzálat, hogy az alvó Y.-t felverje. Y. azonban keresztlőn van, vagy legjobb esetben 5 perc múlva ébred. Akkor jelezhető a tüzeset. Ha azonban az illető X. nem barátszeresi: legjobb akarattal sem jelezhet tüzet, mert nem tudja, hogy kinek lakásán van elhelyezve a tűzjelző állomás.

Hiszen a tűzjelző állomás főcélja az, hogy bárki által, gyorsan jelezhető legyen azon a keletkező tüz. Követelménye s elengedhetlen kelléke tehát, hogy az házak falán éjjel világos, esetleg e célra feltűnő fényvel világított helyen legyen elhelyezve, hogy lelhelye szinte a köztudatba menjen át, s az azonnal használatra készen álljon. E készülékeknek magánlakások belsejében való elhelyezése kizárja annak használhatóságát.

Nines terünk arra, hogy a tűzrendészet ily legelemibb kérdéseiben prelectiókat adjunk, a kérdés, oly világos, hogy bő magyarázatra nem szorul. De nem hagyhatjuk szó nélkül azt a meggondolatlanságot, rövidlátást s tájékozatlanságot, melyet e kérdésben a hozott határozat elárul akkor, mikor a képviselőtestület előtt fekdűt a város hivatásos tűzoltóparancsnokának előterjesztése, mely a tűzjelzők magánlakásokban való szerelése ötlettel, abszurd tervének tarthatatlanságát kimutatta.

A képviselőtestület kimondta azt is, hogy e határozat csak birtokon kívül felelbezhető meg. Még nagyobb hiba, mert kétségtelen, hogy míg ez az a határozat jelen állapotában végre lesz hajtva, s a készülékek a határozat szerinti kivitelen állani fognak: *vádolható lesz városunk képviselőtestülete azzal, hogy a tűzjelző állomások felállítására szükségeselt pénzt könnyelműen, hogy így mondjuk: az ablakon kidobta, mert a tűzjelző állomások ily terv szerinti felállítása teljesen egyértelmű azzal, mintha ez állomások egyáltalán nem létesítettek volna.*

Az ülés lefolyásáról, melynek keretében e szerencsétlen ötlet sanctiót nyert, következő tudósításban számolunk be:

Megnyitás.

A képviselőtestületi ülést délután 3 órakor nyitotta meg Kiss Ödön h. polgármester. Az ülés iránt a képviselőtestületi tagok részéről lanyha érdeklődés nyilvánult meg.

Az ülésen jelen voltak: Alexander Vilmos, dr. Chudovszky Mór, dr. Székely Albert, Kincsesy Péter, Miklóssy István, dr. Buza Barna, Némethy Bertalan, dr. Kellner Soma, Hornyay Béla, dr. Neuman Jenő, dr. Róth József, Bettelheim Sándor, Matolai Etele, Gáthy Géza s a tanács hivatalbeli tagjai közül elnöklő Kiss Ödön h. polgármesteren kívül Pataky Miklós, Bogyay Béla s Kérészy Gyula.

A napirend előtt

elnöklő h. polgármester megható szavakban jelenti be ifj. Mezner Gyula sárospataki főszolgabírónak, a város három éven át volt helyettes polgármesterének elhunytát. A képviselőtestület a halálozás felett részvételen ad kifejezést, s jegyzőkönyvi kivonatban adja tudtul emez elhatározását a családnak is.

Ezután indítványozza, hogy az ügyészi teendőik ellátására dr. Székely

BENZINMOTOROK

kóolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, Budapest, Váci-körút 32.

Albert képviselőtestületi tagot kérje fel a közgyűlés.

Némethy Bertalan indítványozza, hogy mivel az ily esetről esetre való ügyészi megbízásának értelme nincs s mivel nemcsak a gyűléseken, de a tanácsüléseken is kívánatos az ügyész jelenléte az ügyészi állásra helyettesítsék véglegesen dr. Székely Albertet.

Kiss Ödön h. polgármester, bár örömmel látná Székely Albert véglegesítését, kéri, hogy e választás tüzessék ki a legközelebb összehívandó részleges tisztújító ülésre. Kiss Ödön ez indítványa értelmében szólalt fel Miklóssy István is.

A képviselőtestület úgy határozott, hogy a helyettes ügyészi állás betöltése a legközelebbi tisztújító közgyűlés napirendjére lesz felvéve.

A tárgysorozat.

Lénhardt Imre által vett 32 négyszögölnyi terület eladására vonatkozó szerződést és vázrajzot névszerinti szavazással egyhangulag elfogadták.

A polgármester ama jelentése, hogy Jaczkó Bélát 133 kor. 33 fill. havi, Nagy Gyulát 2 kor., Horváth István 1 kor. 50 fillér napi és Salamón Bélát 80 kor. havi fizetéssel a városi vízvezetéknel alkalmazta — tudomásul szolgált.

Nagykároly r. t. városnak a városoknak az áll. feladatok teljesítéséért államsegélyben való részleltetése tárgyában kelt felirati tervezetét — tudomásul vették.

A tűzjelző.

A városi tűzjelző állomások elhelyezése ügyében a tűzoltóparancsnok előterjesztésének figyelmen kívül hagyásával: elfogadták a városi mérnök javaslatát, hogy azok magánlakások belsejében helyeztessenek el. E határozattal cikkünk bevezető részével foglalkozunk.

Székely Elek nyugdíj ügye.

Székely Elek felfüggesztett polgármester kérvényt adott be a képviselőtestülethez nyugdíjaztatása ügyében.

E kérvényben írja, hogy 6, kilenc éven át minden személyes érdek nélkül, hűen szolgálta a várost, most azonban egy politikai pere teljesen betegé tette: s így kénytelen kéri, hogy az ellenállási év kétszeres beszámításával folyó évi április hó 1-től nyugdíjaztassék. Nyugdíját a nyugdíjat nem élvező városi tisztviselők részére, mint alapítványt kívánja kezeltetni s hajlandó az erről szóló okiratot bármikor átszolgáltatni.

Némethy Bertalan előadja, hogy törvényszerint csak állásban levő tisztviselő nyugdíjazható, javasolja, hogy terjesztessék a kérvény, mely kellőleg felszerelve nincs a jogügyi s pénzügyi bizottsághoz véleményezés céljából. Tiltakozik az ellen, hogy a kérvény mint lemondó levél az előadói javaslat szerint a főispánhoz terjesztessék, mert e kérvényben csak nyugdíjaztatásról van szó.

A képviselőtestület Miklóssy István amaz indítványát emelte határozattá, hogy a kérvény érdemleges tárgyalásában mindaddig nem bocsátkozik, míg a Székely Elek ellen folyamatban levő fegyelmi vizsgálat s királysértési per jogerős határozattal, illetve ítélettel be nincs fejezve.

Kisebb ügyek.

Hlavathy Kálmán, Vass István nyugdíjalap járulékaiknak visszatérítése tárgyában intézett bm. leiratot tudomásul vették, utasítva a tanácsot, hogy a többi, függőben levő ily tárgy kérelem teljesítése ügyében már legközelebb terjesztesse elő javaslatot.

Kurucz János s Pekár Jánossal kötött ama szerződést, melyben a telkükön engedélyezett utátjáróért

165 korona évi bért fizet nekik a város: tudomásul vették.

Földy Antal s Grega József, valamint kk. gyermeke illetőségét megtagadták.

Interpellációk.

Dr. Chudovszky Mór ülés végén két interpellációt jelentett be. Az első a villanyáram árának emelkedésére, a másodikat az utcaseprésre vonatkozólag.

Az elsőre nézve előadja, hogy a villanyáram ára folytonosan emelkedik, mit ő az áram fokozottabb feszültségének tud be, a másodikra nézve javasolja, hogy az utcák seprés előtt locsoltassanak fel.

A polgármester a második interpellációra vonatkozólag kijelenti, hogy azonnal intézkedést tesz, míg az elsőre nézve a városi mérnök adott választ.

Tapasztalata szerint a villanygyár a megengedettnél nagyobb feszültséggel dolgozik s így gyökeres átalakítás válik szükségessé, mi tekintve, hogy a vezetékterületek néhol két kilométer hosszúságuk nagyarányu kell, hogy legyen.

Némethy Bertalan előadja, hogy a képviselőtestület Oláh Béla s Hajnal Dezső mérnököket még 1907. év őszén kiküldötte, hogy a villanygyár két megbízottjával vizsgálják meg a vezeték s a gyárat s e vizsgálat még máig sincs foganatosítva, mert a villanygyár két megbízottja megnevezésétől elzárkózott.

A képviselőtestület utasítja a tanácsot a bizottság megalakítására, úgy hogy annak véleménye 30 nap alatt a képviselőtestület előtt lehessen.

Az ülés délután fél öt órakor ért véget.

(Jubileum és elismerő oklevél kézbesítés. Marczinkó János parnói gazd. cselédnek a földmívelési miniszter 100 korona jutalmat és elismerő oklevelet adományozott. Ezen oklevél és jutalom f. hó 8-án lett nevezettnek ünnepélyesen kézbesítve, mely ünnepélyen Nemes Sándor főszolgabíró és Barthos Tivadar miniszteri s. titkár a földmívelési miniszterium munkásügyi osztálya képviselőjében volt jelen.)

(A sárospataki járási főszolgabírói állásra mint már jeleztük, dr. Bessenyei Zenő tb. főszolgabíró pályázik, a sárospataki bizottsági tagok ez ügyben népes értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag kimonodták, hogy a sárospataki főszolgabírói állás betöltésénél dr. Bessenyei Zenóra fogják valamennyien szavazatukat leadni. A Bessenyei Zenő megválasztásával üresedésbe jövő aljegyzői, esetleg szolgabírói állásra pályáznak: Mizsák József tb. főszolgabíró, Jeney István, Székely József, Pavletits Gyula, közg. gyakornokok.)

(A vármegyei közgyűlés. Zemplén vármegye törvényhatósága közgyűlést április hó 30-ik napjának délelőtti 9 órákig tartja meg. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai a következők: 1. Az ifj. Meczner Gyula elhalálása folytán megüresedett sárospataki főszolgabírói, valamint az ezen állás betöltése folytán megüresedett többi állásoknak választás utáni betöltése. 2. A központi választmányba egy tagnak a megválasztása. 3. Az esküdtbírói tagok névlajstromának kiigazítására hivatott küldöttségbe egy tagnak a megválasztása. 4. Az „Erzsébet“ közköri választmányba egy tagnak a megválasztása. 5. A Ludovika Akadémiába a gróf Buttler János-féle alapítványi helyre egy ifjunak első és többnek második helyen leendő megválasztása. 6. A vármegye 1907. évi zárszámadásának tárgyalása. 7. A Kászténbaum Márton-féle alapítvány 1907. évi számadása. 8. Az alispán évnegyedes jelentése a közigazgatás általános állapotáról. 9. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter köszönő

irata. 10. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönő irata.

11. Belügyminiszter leirata az új vármegyei ház építése tárgyában. 12. Belügyminiszter leirata a közgyámi teendők ellátása tárgyában. 13. Belügyminiszter leirata a „Szemere Miklós szoboralap., 1906. évi számadási zárlata tárgyában.

14. Belügyminiszter leirata a vármegyei szegény alapról alkotott pótszabályrendelet tárgyában. 15. Belügyminiszter leirata a bizottsági tag választások kitűzése tárgyában. 16. Belügyminiszter leirata a községi és körjegyzők mellékjándóságai tárgyában. 17. Belügyminiszter leirata Garam Aladár és társai által a közigazgatási bíróságnál emelt panasz tárgyában. 18. Kereskedelemügyi miniszter leirata az állami beruházási hitel terhére engedélyezett Long—Erdőbénye—aranyosi th. közut céljaira felajánlott területek díjtalan átengedése tárgyában. 19. Kereskedelemügyi miniszter leirata a vármegye területén levő törvényhatósági és községi vicinális közutak elnevezése tárgyában. 20. Udvarhely vármegye átirata a horvát obstrukció letérése tárgyában. 21. Győr vármegye átirata a községi és körjegyzők által végezhető magánmunkálatoknak törvényhozási uton leendő szabályozása tárgyában. 22. Pozsony vármegye átirata a vármegyei nyugdíj-alapról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. 23. Ung vármegye átirata Sztrajnyán községnek Zemplén vármegyéhez leendő átcsatolása tárgyában. 24. Krassó-Szörény vármegye átirata a vármegyei nyugdíj alapoknak országos szervezetté való átalakítása és állami kezelésbe való vétele tárgyában. 25. Közigazgatási bíróság ítélete Farkas Miklósnak a vármegye törvényhatósága ellen irnoki ítélményei iránt támasztott igénye tárgyában. 26. II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak hazahozatala alkalmával felmerült költségek fedezése.

27. A kassa—hegyaljai (szerencs—hidásnémeti) vasút ügye. 28. A sátoraljaujhelyi Kossuth-szobor helyének kijelölése. 29. A szolgabírói hivataloknak butor-zattal való ellátása. 30. A vármegyei tisztviselők, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet ingyenes gyógykezelése. 31. A törvényhatósági közutak, azok műtárgyainak és egyéb tartozékainak felbecsülése. 32. Árvaszék javaslatja az árva-pénzeknek a vármegye összes pénzintézetéinél leendő elhelyezése tárgyában.

33. A sátoraljaujhelyi pénzintézetek közös kérvénye a náluk elhelyezett árpapénzek és közigazgatási letétek után megállapított kamatláb leszállítása tárgyában. 34. Alispán előterjesztése a tályai utbiztoság beszűntetése és Abara székelyhelyl egy új utbiztoság szervezése tárgyában. 35. Alispán előterjesztése a vármegyei szegény-alapról a körorvosok fizetési alapja javára kiutalt 5000 korona kölcsön tárgyában. 36. Alispán előterjesztése az 1907. évi XIX. t.-c. értelmében biztosításra kötelezett vármegyei alkalmazottak után fizetendő járulékoknak honnan leendő fedezése tárgyában. 37. Alispán jelentése a tisztviselőknél pénzügyi letéteknél, részvénytársaságoknál vagy vállalatoknál viselt igazgatósági vagy felügyelő-bizottsági tagsága tárgyában. 38. Alispán előterjesztése a sztrópkói szolgabírói hivatal épületének helyreállítása iránt. 39. Tiszti főügyész véleményes jelentése Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestületének 200000—250000 korona kölcsön meg-szavazása iránt hozott határozata tárgyában. 40. A vármegyei napidíjasok nyugdíjszabályrendeletének tárgyalása. 41. A szegény-alapról alkotott vármegyei szabályrendelet tárgyalása. 42. A rendelkezési alapról alkotott szabályrendelet tárgyalása. 43. A közművelődési alapról alkotott szabályrendelet tárgyalása. 44. A büntetéspénzekből a költségeket megillető rész felhasználásáról alkotott szabályrendelet tárgyalása. 45. A halottkémlelési vármegyei szabályrendelet tárgyalása. 46. Az igazoló-választmány előterjesztése a sztrai választó-kerületben megejtendő bizottsági tag választás

iránt. 47. A jegyzői nyugdíjintézetek között létesítendő viszonyosság. 48. Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestületének határozatai a gyám- és házi pénztári tőkék és alapok gyümölcsöző elhelyezése tárgyában. 49. Sátoraljaujhelyben létesítendő 4-ik gyógyszerár ügye. 50. A vármegyei utkarparók kérvénye fizetésüknek az állami utkarparók fizetésével azonos módon való megállapítása tárgyában. 51. Kolonay Tamás körjegyző felebbezése a körjegyzők napi és utiátalánya tárgyában hozott 756/13716. számú határozat ellen. 52. Bodeczky Ede főlevéltárnok nyugdíjazása. 53. Dunka Gedeon vármegyei irnok nyugdíjazása. 54. Spisák János őrhajdu nyugdíjazása. 55. A községek költségelőirányzatai és zárszámadásainak tárgyalása. A már beérkezett és még beérkezendő összes, a közgyűlés által intézendő ügyek. — A közgyűlés határideje eredetileg 28-ra volt kitűzve, de Dókus alispán a gr. kath. husvétra való tekintettel: folyó hó 30-ikára halasztotta. — Az állandó választmány ülése április hó 29-ik napjának d. e. 9-órakor tartatik meg.

(A város költségvetésének be nem terjesztése ügyében a Zempléni Napló a töle megszokott nagy és követelő hangon fegyelmi vizsgálat elrendelését kéri egyik utóbbi számában, mert a költségvetés máig sincs beterjesztve. Erdeklődünk a késedelem miatt s illetékes helyről felhatalmaztak annak kijelentésére, hogy a költségvetés beterjesztése azért késik, mert a zárszámadások ismerete nélkül nem lehet tiszta látképet alkotni, a zárszámadások áttanulmányozása pedig nehézségekbe ütközik, mert a számadások burkoltan vezetettek. Különbben mindezekről meg fog emlékezni adandó alkalommal bővebben a pénzügyi bizottság.)

(Az 1908. évi főszorozás Sátoraljaujhelyben. Sátoraljaujhely rend. tan. városban folyó április hó 10-én s 13-án tartatott meg a főszorozás a „Magyar Király“ termében. A sorozás polgári elnöke Dókus Gyula alispán volt, polgári orvosa dr. Szepessi Arnold, sorozási tisztviselő Pataky Miklós főjegyző. A közöshadsereg részéről a katonai hatóságot Krues Bálint őrnagy, mint elnök; Balogh Géza főhadnagy, sorozótiszt, dr. Popu Flavius ezredorvos, a honvédség részéről Sztrilich János őrnagy, mint elnök; Petroczy István hadnagy, sorozótiszt és dr. Galassy főorvos képviselték. Az 1908. újoncjutalék részére a megtartott főszorozás alkalmával a hadsereghez végleges ajánlással és beosztással 3, az ajánlás s beosztás fentartásával 43, összesen 46 állításköteles, a póttartalékba a hadsereghez végleges beosztással besoroztatott 1, a beosztás fentartása mellett 6, tehát összesen 7 állításköteles. Ezek szerint a megtartott főszorozás alkalmával a Sátoraljaujhely városi sorozó járásból összesen 53 állításkötelest soroztak be a hadsereg kötelékébe.)

(Kifizetett házzámok. Gróf Lónyay Elemér a nevére elnevezett Lónyay-utca összes új házzámait kifizette. Az új házzámok kifizetése tudvalevőleg a háztulajdonosok terhére képezi, kik a gróf elhatározása folytán e tehertől mentesítve lettek.)

HIREK.

— Lapunk olvasóközönségének és munkatársainak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.

— Kinevezés. Meczner Gyula főispán előterjesztésére gr. Andrássy Gyula belügyminiszter Kincsesy Péter sátoraljaujhelyi gyógyszerész az országos közegészségügyi tanács rendkívüli tagjává kinevezte.

— Esperes változás. Keresztury József kisorozvágyi ref. lelkes, az alsózempléni ref. egyházmegyének

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit felülmul hazánk természetes szénsavas-vizek királya

gyógyviva, a gyomorerést

a mohai **ÁGNES**-Forrás. Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kötűnő asztali, bor- és használatá valódi áldás gyomorbaajosoknak.

Kedvelt borviva!

Olcsóbb a szódavivnél!

Mindenütt kapható!

érdemes esperese, ezen állásáról hajlott korára való hivatkozással lemondott. Hír szerint az esperesi tisztségre Hézsér Emil tályai lelkesztő hájtja az egyházmegye megválasztani.

— A „Zemplén” husvétii melléklete. Lapunk mai számához — tekintettel a husvétii ünnepekre — husvétii mellékletet csatoltunk. A melléklet a következő tartalommal jelent meg: A beteg otthon — Marton Jánostól; Mese — Németh Páltól, Feltámadás — Fonyi Ilontól, Lyra — Vidor Marcitól, Szakítás — Faragó Jenőtől, Nézz kék szemembe — Ferke Ágostól, Paraszt életből — S. Lőw Rózától, Tavasz — Szűts Ibolyától, Egy végzetes nap — Wiczmány Jenőtől, Mariska dalok — Szendrői-Holozsnyay Cyriltől. A négy oldalra terjedő mellékleten kívül adjuk lapunk tiz oldal terjedelmű főlapját.

— Elhunyt lelkész. Kónya András hernádnémetii ref. lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, hosszas betegség után meghalt. Az alsózempléni ref. egyházmegye egyik legjobb javadalmu parókijára jött üresedésbe az érdemes lelkiasztor elhunytával.

— Jótékonyág. Földes Gézáné Sátorajuhelyben növekedett fel. In nét került évek előtt Amerikába, hol szorgalmas munkája révén jómódba jutott. Tíz koronát küldött most husvétra a sátorajuhelyi róm. kath. szegényház lakóinak, melyet Moszkály János, az adományozó sógora ma osztott szét ünnepi ajándékkul. A szülőföldjére gondoló s ahoz hű magyar asszonyt látjuk az adakozóban.

— Feltűrt város. Már belegyőződünk a változhatatlanba, hogy t. i. a vízvezetékek házi elhelyezése sok sárral, gödrrel, pocsolyával s így kellemetlenségekkel is jár az utonjárásra kárhoztatott közönségre. Abba azonban nem tudunk beleszúrni, hogy ha egy-egy ház előtt a vízvezeték csövek elhelyezése céljából átvágják a járdát, miért nem iparkodnak az átvágásokat lehető rövid idő alatt betömni s a járdát helyrehozni? Néhol napokon keresztül kénytelen a békés járókelő átugrani a gödröket, sok helyen pedig hónapok múltán sem állítják helyre a járdát, úgy hogy valóságos békapocsolyák keletkeznek, amelyek kivált az esti órákban és esős időben nem igen kedves emlékezetet hagynak a közönségnél. Hatósági intézkedést kérünk arra vonatkozólag, hogy az áttört járdá 24 órán belül mindenütt helyreállítsassék, a gödrök betömessenek s a járdák kő vagy betonburkolattal pótoltsanak.

— Tisztviselők öröme. A m. kir. állampénztárak megkezdették a tisztviselői biztosítékok visszafizetését, melyeket egész indokolatlanul tartottak vissza kivált az adóhivatali tisztviselőktől óvadék címén. A visszatérítendő pénzek összege öt millió korona körül van.

— Kéménytűzek városzerte. A legutóbbi napok folyamán Sátorajuhelyben egyre-másra fordultak elő kéménytűzesetek úgy, hogy a kigyult kémények száma városunkban a harmincat felülhaladja. A kigyult kémények nagy részéhez nem volt indokolt a tűzoltóság kivonulása, amennyiben Demjén István kéményseprőmester embereivel lokalizálta a kigyult kéményeket, de egy pár kéménytűzhez kivonult a tűzoltóság is. Erdekeltünk illetékes helyen, hogy mi okozza a nagyszámu kéménytűzeseteket s ama választ nyertük, hogy azok nagyrésze okát egy izraelita rituális szokás képezi. Az izr. husvét előtt ugyanis szokásban van a tűzhelynek u. n. kóserezése, mely annak tulfütésében, izzóvá tételében áll. Természetesen a tulfütés következménye rendszerint a kémény kigyulása szokott lenni. Nem tartjuk cél-

szerűtlennek felhívni városunk rendőrségének figyelmét arra, hogy célszerű volna elrendelni, hogy a tűzhelynek ilyen izzóvátétele kellő gondtal, járatossággal, esetleg kovácsnál vagy felügyelet mellett végeztessék el.

— A borbélyok ünnepe. A sátorajuhelyi borbélyok s fodrászok szolidárisan abban állapodtak meg, hogy üzleteiket — a husvétii ünnep alkalmából — folyó hó 20-án, hétfőn, husvétii második napján zárva fogják tartani.

— Szintársulati tagok szerződése. Budapesten virágvasárnap több szintársulati tag kapott szerződést. — Thorma Zsiga Debrecenre, Vitéz Róbert Kecskemétre, Lehel Károly szintársulati karmester Nagyváradra s Barics Gyula Temesvárra kaptak szerződést a Polgár B. szintársulata tagjai közül.

— Akit a betörő helyett csipnek el Széles körben okozott izgalmat f. hó 16-án Waller Herman és Klein Mór helybeli fiatal emberek alaptalan letartóztatása a rendőrség által. A dolog úgy történt, hogy Waller Herman unokaöccsese Adler Herman a városból pár napra a vidékre utazott s lakásának őrzését a kulcsokkal együtt Waller Hermanra bízta. F. hó 16-án esütörtökön, amint 11 óra tájban Waller hazatért unokaöccsese lakására egyik barátjával, Klein Mórral, észrevette, hogy a lakás ablakai be vannak törve s hogy a lakásba eddig ismeretlen kiltű tettes betörést követett el. Lementek tehát még az éj folyamán a rendőrségre, hol az esetről a rendőrmesternek jelentést tettek. A rendőrmester gyanusnak találván a két fiatal ember viselkedését — letartóztatta őket abban a hitben, hogy a feljelentés megtételével csupán magukról akarják a gyanut elhárítani. A félreértés másnap reggel kiderült, mire Schmidt Lajos rendőrkapitány az alaptalan gyanu miatt letartóztatottakat szabadlábra helyezte. A fiatal emberek, kik a rendőrségen állításuk szerint a rendőrmester részéről bántalmazásban is részesültek: ügyvédjük útján feljelentést tettek az ügyészségen jogtalan letartóztatásuk s bántalmazásuk miatt.

— Az új vasuti menetrend. Május hó 1-től tudvalevőleg új menetrend lép életbe a magyar államvasutak összes vonalain. Az új menetrend Sátorajuhely állomásnak a MÁV. többi állomásaival való forgalmában szintén több, lényeges változást tartalmaz. Így a Budapest-felé indult reggeli személyvonat az új menetrend szerint gyors vonattá alakul, míg az este indult vegyesvonat ezután személyvonat lesz. Ép így a Budapest-felől reggel érkező vegyesvonat ezután személyvonat lesz. Történetek azonkívül változások a vonatok érkezési s indulási idejében is. Hogy közönségünk már eleve tájékoztatva legyen az új menetrend ránk nézve érvényesüléssel bíró változásairól: már most közreadjuk az ujonnan megállapított menetrendet lapunk hirdetési rovatában áttekinthető táblázatba foglalva, jelezvén a vonatok pontos érkezési s indulási idejét. A menetrend. táblázatot annál inkább ajánljuk olvasóközönségünk figyelmébe, mert az új helyesbítéseivel most először lát nyilvánosságot s különösen az utazó közönségnek megbecsülhetetlen könnyű áttekinthetőségénél fogva.

— Tejhamisítók veszedelme. Sátorajuhelyben márc. 18-án, Ungváron pedig 19-én tartott alapos razziát dr. Donáth Géza állami vegyész. A feketelevest az ungváriaknak már föll is tállták. Az ottani rendőrkapitány vagy harminc tejhamisítót

ítélt el 2—20 kor, pénzbírságra s valamennyit 8—12 kor. vegyvizsgálati díj és eljárás költségek viselésére. Es csodálatos! Egyetlen egy sem föllebbezett e kis kaliberű gonosztevők közül. Hihetőleg pár nap múltán az ujhelyiekre is rákerül a sor.

— Marakodás a szomszédban. Beregszász város érdemes képviselőtestületének egy töredéke nem kívánt kevesebbet, mint hogy deputáció küldessék Budapestre, mely az igazságügyi kormányánál eszközölje ki az Ungváron tervbe vett kir. törvényszék felállításának teljes megsemmisítését. Szerencsére a józan elem erősebb volt s a képviselőtestület a nem egészen modern és testvéries érületre valló indítványt leszavata.

— Eladó. Két polituroso használt faágy, egyike sodronyágybetéttel, — továbbá egy 3 fiókos, tükörrel ellátott mosdó szekrény és egy függő petróleum lámpa. Cim a kiadóhivatalban tudható meg.

Legszébb és legtökéletesebb fényes, matt, szépia és brom

FÉNYKÉPEK DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében készülnek, Sátorajuhely Főter 9.

— Pármal ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üditi ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcok is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható: Sátorajuhelyen, Hrabeczy Kálmán drogériájában.

Menyasszonyi-selyem

85 kr-tól 11 ft 35 kr-ig, méterenként minden színben. Fránkó és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zúrich

VITA

SŐSKÜT FORRÁS VASMEGYE

ALKALISUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ,

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, kőszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Rözponti iroda: BUDAPEST, VÁCI-RÖRÜT 54.

Főraktár:

NAGY FERENC urnál

Sátorajuhely.

Kapható: Gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

IRODALOM.

Dráma.

Öltözik a leány hófehér mezébe.

Lenge, fehér játyol omlik a fejére.

Fehér rajta minden, arca is halavány . . .

Futó mosoly látszik, játszik az ajakán.

Megáll elmélázva fényes tükre előtt:

Ez a hön óhajtott és várt nap is eljött. . .

Neki most végtelen boldognak kén' lenni,

A nagy eseményre rózsás arccal menni. . .

S mégis, lelkén ül a fájdalom sejtése,

Arca életre kap a bánat vetése . . .

Felzajlik a nagy ház. Megmozdul a népe,
Csomóba gyűlnek a menyasszony körébe.

Vidám beszélgetés, nevetgélés járja,

Mind itt vannak díszben, indulásra várva.

Vőféty, nyoszolyólány a párjához kerül,

Csak a menyasszony áll magában egyedül.

Mulnak lassu percek, alább száll a láрма

Itt-ott ajkak nyílnak titkos susogásra:

Késik a vőlegény! Soha ilyen eset,

Hogy az esküvőről is megfeledkezett!

Tul a szomszéd soron egy rozoga házban

Öreg szülők arcán köny és ággóddás van.

Rutul megcsalt lányuk az utóját járja,

Küült homlokára a halál tusája . . .

— Kint az ablak alatt frissen esett hóban

Egy könnyelmű élet most van kialakóban.

Bánattal az arcán, golyóval szívében

Fekszik ott egy ifju, fegyver a kezében.

Fekete ruháján piros a fehér hó . . .

Gomblyukába tűzve vőlegényi bimbó . . .

Sinistra Stella.

KÖZGAZDASÁG.

* A Trienti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. év március hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén tervezettek be az 1907. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917,014,396 kor. és 99 fill. tettek ki, az év folyamán bevett díjak 41,095,963 kor. és 58 fillerre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31,422,408 kor. 19 fill. 264,156,557 kor. 24 fill. emelkedett. A tűz-biztonsági ágban, beleértve a betörés-és tükörűveg biztosítást, a díjbevétele 16,488,666 kor. biztosítási összeg után 27,302,460 kor. 49 fill. volt, miből 10,146,474 kor. 45 fill. viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétele 17,145,986 kor. 04 fill. rugott, mely összegből 12,269,989 kor. 32 fill. mint díjtartalék minden teltől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113,331,852 kor. 27 fill. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétele kitett 3,921,627 kor. 66 fill. mely a viszontbiztosítások levonása után 1,717,649 kor. 06 fillerre rúgott. Károkért e társaság 1907-ben 37,472,589 kor. 25 fillért és alapítás óta 899,042,935 kor. és 20 fill. fizettek ki. E kártérítési összegből hazánkra 173,248,760 76 fill. esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,292,237 kor. 37 fillerre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszámba szerinti nyereségtartalék, mely 6,800,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, 12,565,698 kor. 89 fill. összegben, továbbá felemeltendő a 160,000 koronára rúgó kates követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei áttalással 1,266,538 kor. 48 fillért tesz ki. Az értékpapírok értéke 4,741,807 kor. 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézet nem érinthette, mert az a 17,018,704 kor. 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírást. Ez a tartalék ma még mindig 12,565,698 kor. 89 fillért tesz ki. Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztültűtt kibocsátása, melynek agió-nyereségből 11,525,000 kor. a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékben vannak elhelyezve, az idei áttalások folytán 292,979,592 kor. 78 fillérről 323,629,347 kor. 57 fillerre emelkedtek melyek következőképen vannak elhelyezve: Ingatlanok és jelzálog követelések 60,625,971 kor. 77 fill. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 26,668,849 kor. 08 fill. Letétem. nyezett értékpapírokra adott kölcsönök 4,017,801 kor. 92 fill. Értékpapírok 209,404,916 kor. 74 fill. Tárcaváltók 842,350 kor. 85 fill. A részvényesek biztosított adósszevelel 8,820,000 kor. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 13,249,457 kor. 21 fill. összesen 323,629,347 korona 57 fillér. Ezen értékekből 65.5 millió korona magyar értékekre esik.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Mindazon aktuális husvétii közlemények, melyek közlés céljából szerkesztőségünkhez beküldettek és nem találtak helyet a mai számban: nem voltak általunk felhasználhatók. P. Monok. Az ünnepi számban nem található ugyan helyet, de alkalomadtán közölni fogjuk.

Laptulajdonos:

Ehler Gyula.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános beleset ellen biztosító társaság” számára.

A sátoraljauhelyi főügynökség: Reichard Mór és fia.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetni arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedül álló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szeptől, májfolt, kiütések stb) ellen paratlanul és csodálatosan ható szert utánazzák. Természetesen, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit Crème készítésének a titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát a hatása is rögtön és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépségkészítmény a Földes-féle Margit-Créme, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, elűnteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, borotkát, mitesszert, arc- és kéz-vörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellet a Margit Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-poudre fehér, rózsás és eréme színben, 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Sátoraljauhelyben: Kincsesy Péter, Hrabéczy Kálmán drogériája, Widder Gyula. — Homonnán: Fábrián Arnoldi gyógyszertárában. — Nagyhályban: Tolvaj Imre gyógyszertárában.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyves erdők között

Szénsavas vasas (pezsgő) és moórfürdők. — Vasas források, fölötté dúsak szénsavban. — Ivó-, fürdő- és területi gyógymód. — Kényelmes, modern lakások. — Állandó fürdőorvos: Dr. Platzer Sándor (Kassa, Szepsi-ut 3. sz.) a ki szóbeli felvilágosítással szívesen szolgál. — A házi kezelésbe vett vendéglő, illetve konyha Weber Rudolf vezetésé alatt áll, aki szakmájában sok éven át a külföld és Budapest elsőrangú szállodáiban működött.

Finom konyha. Figyelmes kiszolgálás. Penziórendszer.

Posta- és távirat-állomás. — Vasuti állomás: Lubotin-Lublófürdő (Kassa-oderbergi vasut) és Podolin (Poprádvölgyi vasut).

Fürdőidény június elejétől szeptember közepéig. — Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmények.

Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese és hólyagbajoknál minden vizet felülmúl
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus,
rendkívül üdítő asztali viz.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség
Muschong buzai gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Főraktár Tannenbaum Miksánál Sátoraljauhelyen és kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

== DOHÁNYZÓK! ==
Tegyetek próbát a
„ROSELLE”
az egyedül létező édesített
cigaretta-papirosból.
Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Eladó szőlő.

A kistoronyai hegyen agrár kölcsönrel betelepített 5 kath. kiterjedésű szőlőterület borházal együtt jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

A KI SZÉP AKAR LENNI,

használja egyedül a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉMET,

mert a világ minden részéről jövő hálairatok legjobban bizonyítják, hogy ennél jobb szepítőszer nem létezik.

Szeplő, májfolt, bibircs, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot varázserű gyorsan eltüntet.

== Ára egy tégelynek egy korona. ==

Vigyázat: Csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszertárában Arad.

Főraktár: Budapest Török József gyógyszertárában, Király-utca 12. szám, Sátoraljauhelyben Hrabéczy Kálmán ur drogériájában, továbbá minden gyógyszertár, illatszertár és drogériában.

Árlejtési hirdetmény.

A semjéni (Zemplén) ref. egyház által építendő iskola, tanító-lak és melléképületek építésére árlejtést hirdetek.

Az építkezésre előirányzott összeg mintegy 10,000 korona. Tervrajz a ref. lelkészi hivatalban a feltételekkel együtt bármikor megtekinthető. Az árlejtés 1908. évi május hó 4-én d. e. 10 órakor fog megtartatni. Akivel a szerződés megkötetik, az tartozik a vállalati összeg 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirokban az egyház gondnokának kezeihez letenni.

Az egyház a vállalkozók közül az ajánlati összegre tekintet nélkül szabadon választhat.

Vállalkozók utazási költségeit az egyház nem téríti meg.

Semjén, (u. p. Kisrosvágy, vasuti állomás Perbenyik), 1908. április 15.

Kereszturi József, ref. lelkész.

LIPIK Szlavóniában.

Vasut-, posta-, táviratállomás.
Elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hévíz (64° C.) Európában. Páratlan gyógyhatásu a táposatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedéssel, húgysavas ártétel, köszvény, osz és ischias, görvélly, angolkór és az összes vérbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők. Vizgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.

Kívánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál

A fürdőigazgatóság.

795/1908. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varanói kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kasztriner László végrehajthatóknak Zubkó Dojcsák Mihály végrehajthatást szenvedő elleni 66 kor. 10 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyben a sátoraljauhelyi kir. törvényszék (a varanói kir. járásbírósa) területén levő Szacsur község határában fekvő, a szacsuri 738. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a felvett 295-296 hrsz. 110. négy-szöglet tevő belhelyből Zubkó Dojcsák Mihály névű szül. Juhász Anna nevére 1/4 részre, továbbá az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a értelmében társulajdonos Volykó András és neje Kacsur Mária és Zubkó Dojcsák Mihály nevére 1/4 részre s így az egész ingatlanra az árverést 640 koronában ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. június hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Szacsur község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 64 koronát bant-pénzülkészpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ához kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varanón, 1908. április hó 4. napján. Kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Kall, kir. jbiró.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbévitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-
rövidebb idő alatt közvettem.

Weinberger Manó,
Sajuhely, Korona-u.

Sike
Ang
Sima
Fere
Se
Cs
Sz
30
Batis
MED
SZ
Legy
Zongora
— tovább
HARM
legjutányo
esetleg cseré
Udvar
Sat
Reggel g
Délután
D. u. gy
Este szer
Reggel v
Délután
Este szer
Reggel v
Délután
Este szer
Reggel v
Délután
Este szer
Szer
teher
Mind
személy

ÓRIÁSI OCCASIO

Sikerült egy gyárnak teljes készletét és eredeti modeljeit áron alul megvennem.

Angol kosztümök remek szabásban K. 17.50.
divat csikkal K. 22.50.

Sima kosztümök kitünő minőség K. 35, 44, 56.

Ferencz József szabásu kosztümök K. 35, 48, 64.

Selyem bluzok K. 9.50, 14, 22 és 31.

Csipke bluzok K. 10,50 17, 24 és 32.

Szövet bluzok angol és japán fazonban K. 4.80, 7.50 és 11.

300 drb. zefirbluz á 3 kor.

Batiszt bluzok legujabb fazon K. 4.40, 6.50, 8.20.

MEDIARE BLUZOK K. 9.50, 11.80 és 14.50.

Kitünő szabásu angol aljak K. 7.50, 9.80, 12 és 17.

Lüster és szövet berakott aljak
K. 12, 17 és 22.

Mosó pongyolák K. 10.

Szövet pongyolák K. 15 és 24.

Angol raglánok és lüster köpenyek
K. 12, 17 és 24.

Napernyők K. 5.50, 7.20 és 11.

Leány és fiu gyermek-ruhák

még eddig nem létezett árban!

SZEGŐ SÁNDOR divatáruházában Sátoraljaujhely.

Legujabb szerkezetű

Zongorák és Pianinók

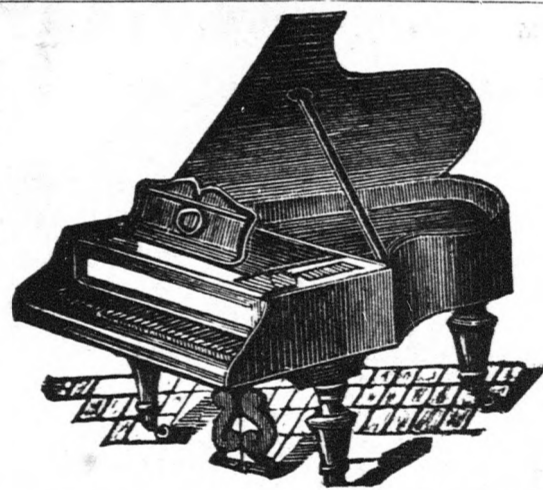
— további igen szép hangu —

HARMÓNIUMOK

legjutányosabb árban kaphatók,
esetleg cserébe is vagy részletfizetésre

Udvardi Szaniszlónál

Sátoraljaujhelyben.

Eladó

6 drb. olajnyomatu kép esinos keretekben, egy jó karban lévő divány és egy szalon lámpa.
Cim: a kiadóhivatalban.

MEGNYILT

**A BUDAPESTI
NAGY ÁRUHÁZ**

Ajánlja a vásárlóknak szives figyelmébe nagy választéku

Kézműáru raktárát.

Saját érdekében cselekszik mindenki, ha mielőbb fölkeresi és megrendeléseit személyesen vagy levélel ott eszközli. — Legujabb divatu és óriási választéku **vászon-**

gyapju- és selyem-szövet, szőr- és gyászkelemék

mindenféle kendők, batiszt- és kreton-szövetek. Nanking, chiffon- és lepedővásznak, piquet, barchet, flanel- és cheviott-szövetek.

Menyasszonyi kelengyék.

Üzlethelyiség:

Sátoraljaujhely, Rákóci-u. sarok (Központi kávéházzal szemben.)

Olcso és szigoruan szabott árak!

Vasuti menetrend.

Érvényes 1908. május 1-től.

Indul Sátoraljaujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v. posta és buffetk.-val 7 óra 44 p.
Délután személy v. postával 12 óra 09 p.
D. u. gyors v. posta és buffetk.-val 4 óra 39 p.
Este személy v. postával 9 óra 20 p.

Kassa felé

Reggel vegyes v. postával 7 óra 25 p.
Délután személy v. postával 1 óra 13 p.
Este személy v. postával 8 óra 30 p.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v. postával 7 óra 10 p.
Délután személy v. postával 1 óra 03 p.
Este személy v. postával 7 óra 47 p.

Csap felé

Reggel vegyes v. postával 7 óra 39 p.
Délután gyors v. postával 12 óra 58 p.
D. u. teher v. személy sz. Csapig 1 óra 20 p.
Délután személy v. postával 4 óra 41 p.
Este személy v. postával 8 óra 38 p.

Érkezik Sátoraljaujhelybe:

Budapest felől

Reggel teherv. személyszállítással 4 óra — p.
Reggel személy v. postával 6 óra 29 p.
D. u. gyors v. posta és buffetk.-val 12 óra 33 p.
Délután személy v. postával 4 óra 10 p.
Este gyors v. posta és buffetkocsival 7 óra 35 p.

Szerencs felől

Este személy v. 8 óra 20 p.
Ezen személyvonattal Sátoraljaujhelybe érkező utasok csatlakozást nyernek Kassa felé.

Kassa felől

Reggel személy v. postával 7 óra 18 p.
Délután személy v. postával 2 óra — p.
Este vegyes v. postával 7 óra 56 p.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v. postával 7 óra 30 p.
Délután személy v. postával 4 óra 26 p.
Este vegyes v. postával 8 óra 13 p.

Csap felől

Reggel szem. v. posta s buffetk.-val 6 óra 49 p.
Délelött személy v. postával 11 óra 49 p.
Délután gyors v. postával 4 óra 17 p.
Este vegyes v. postával 7 óra 38 p.

Szerdán és szombaton (ha e napokra ünnep esik, akkor megelőző napon) **reggel 4 óra 10 p. tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. Érkezik Kassára 7 óra 55 p.**
Minden vasár- és ünnepnapot megelőző hétköznapon d. u. 4 óra 45 perkor Budapest felé Hatvanig tehervonat személyszállítással indul, és minden vasár- és ünnepnapot követő napon érkezik éjjel 12 óra 17 p. Hatvanba.

Bizalmasan mondhatom,

hogy nem szükséges a mostani drágaságban férfi- és gyermek-ruhákért valamint felöltőkért óriási magas árakat fizetni, mert a „SZÁNTÓ“-cég sátoraljaujhelyi üzletében divatos szabásu kitűnő anyagból készült férfi és gyermek-ruhák olcsó áron kaphatók.

Nagy előny a közönségre nézve az, hogy **tulfizetés nem lehet**, mivel az érték szerint meghatározott **legolcsóbb** árak minden egyes darabon láthatók

Szántó Mór és Társánál

Sátoraljaujhely. Széchenyi-tér. Sarok üzlet.

Hegyalja-Tályán

legszébb helyen, egy jó forgalmu **fűszer és vegyes kereskedés** más vállalat miatt azonnal átadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

Kazinczy-utcai házamban kiadó 1908. évi május hó 1-től egy földszinti lakás, mely áll: négy szoba, egy fedett nagy üveg veranda, fürdőszoba (vizvezeték már összekapcsolva) és mindenféle szükséges mellékhelyiség.

Csapó Lajos.

Motorvevők figyelmébe!

Herkules motorvállalat,
Budapest, V., Váci-ut. 30.

Ajánlja ugy eséplési, mint malomüzemre **kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benziniokomobiljait**, melyek V. kerület Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor **üzemben megtekinthetők.**

Teljes jótállás kifogástalan üzemmért!!
Üzemzavarok kizárva!

Bámulatosan egyszerű szerkezet.

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

13-14 éves fiu is kezelheti!!

Árjegyzék ingyen!

Olcsó árak részletfizetésre!!!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

Van szerencsém nagybecsű figyelmébe ajánlani

ruhatisztító, ruhafestő és guvelirozó üzletemet,

melyben **tisztításra** elfogadok: selyem, szövet, csipke, gyapju, és batiszt bluzokat és ruha aljakat, férfi öltönyöket, nadrágokat, tavaszi és őszi felöltőket, továbbá csipkéket, nyakkendőket, csipke-függönyöket és himzett munkákat.

Festésre: minden megunt, vagy szinehagyott ruhát bármilyen színre is. Gyászruhák a legrövidebb idő alatt festetnek.

Guvelirozásra: női ruhaszöveteket és selymeket, stb.

Szíves pártfogást kérve, vagyok

mély tisztelettel

Bercsényi-utca 5. sz. Saját hazamban.

Rakovszky Sándor,

A vármegyeház háta mögött.

vegyl tisztító és kelmefestő.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 f.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók

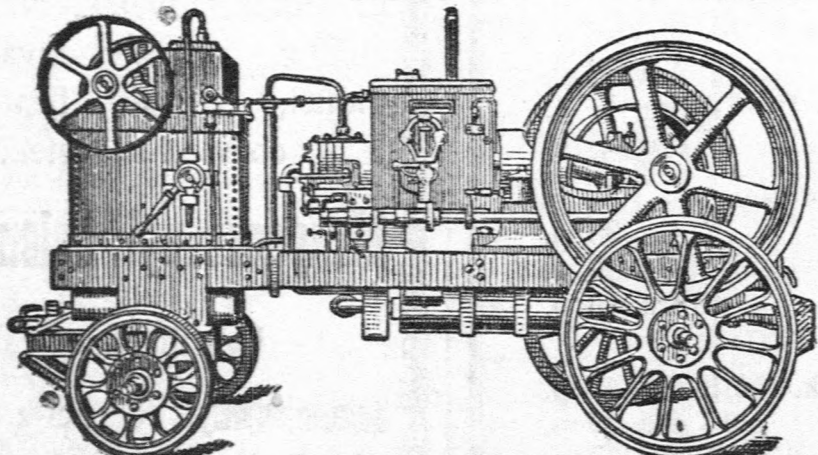
BEHYNA TESTVÉREK cégénél **S.A.-UJHELY.**

Eperjes: J. V. Gallotsik. — Kassa: Novelly Sándor utóda.

Kis-Szeben: Kassewitz J. János.

Eredeti „O T T O” benzin-motorok CSÉPLÉSI CÉLRA

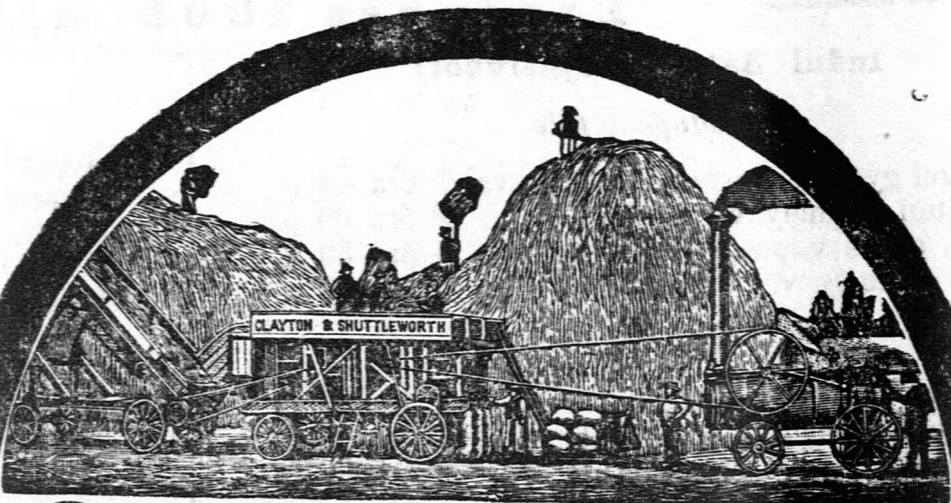
Saját műhely
IX., Mester utca 31.

Saját műhely
IX., Mester utca 31.

továbbá **BENZIN-, PETROLIN-, LÉGSZESZ- és SZIVÓGÁZ-MOTOROK** faszén, antracit és kokszt tüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóherso-cséplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.” kapálók, szecakavágók, répvágók, kukoricsa-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egytemes acél-akók, 2- és 3-vass akók és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

**ALAGCSO- ES GÖZTEGLAGYAR
KONT MANÓ
BEREGSZÁSZ.**

Homlokzattégla, dísztéglá, faöntégla,
ék- és kéménytégla, cserépszindely
HORNYOSTETŐCSERÉP
alagcsó, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.
Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati cím: Göztéglagyár Beregszász.

Beregszász, a postabélyeg kette

**Nyílt levél
szegény és gazdag építetőkhoz egyaránt.**

A legkitűnőbb tetőfedő-anyag manap
a kétfüti

hornyos tetőcserép
(16692. sz. alatt szabadalmazva)

melyet a beregszászi göztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.
Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.
A vele való fedés nem drágább a közönséges fazsindelyénél és minden vályogfal elég erősnek.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezrenként Beregszászon a gyárban waggonba rakva 68 korona.

Egy négyszögmetér területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 drb.) vasuti szállítási díja Sátoraljaujhelyre körülbelül 34 korona.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, s a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját sem mire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festésköltségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerinczcserepnek darabja 30 fillér, egy folyómetérre kell 3 darab.

Az üvegcserép bádóglak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen faluban a tisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó,

alagcsó- és göztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Mintát kívánatra szivesen küldök.

Sátoraljaujhelyben képviselő, viszontelárusító kerestetik, fakereskedő, építési vállalkozó vagy építőmester személyében.

Első osztályú fali gép-tégla nagyobbára nyerstalazatnak is használható.

Szőlőkaró

hasított tölgyfából, 1-50, 1-80 és 2- m. hosszban, utánvét mellett Szin állomáson (Miskolcz—Tornai vasut) **több waggon eladó.**

Bővebbet: Friedmann Sándor erdőkezelőnél Szalonna, Borsod megye.

Köhögés!

A ki ezt figyelembe nem veszi, saját élete ellen tör!

KAISER-féle

Mell-Caramellák

a Három fenyő védjeggyel.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és torokhurut ellen.

5120 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy ezen Caramellák hatása páratlan.

Egy csomag ára 20 és 40 fill.

Egy doboz 80 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely és Horváth Mátyás Sárospataki gyógyszerésznél

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
elégendő, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete mosónyárhoz 20.- K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkamarát stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintafü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

**Első zemplénmegyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint a Kazinczy- és Csalogány utca sarkán, özv. Rosenbergné házában lévő és a legmodernebb stilben készült

honi gyártmányokkal
dúsan felszerelt

BUTORRAKTÁRAMAT

teljesen feloszlatom,

ennélfogva ottan felhalmozott összes butor-készletemet minden elfogadható áron, szóval gyáriáron alól kiárusítom.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK,
butor-csarnok tulajdonos
Sátoraljaujhely, Kazinczy-utca.

Fillér 4 Fillér

A NAGYMOSÁS!
ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy osikot nem csinál!
Ártalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben!

URANOS-pasztila csak 4 fillér
és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható.
Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér
beküldése ellenében (bélyegekből is) küldenek:

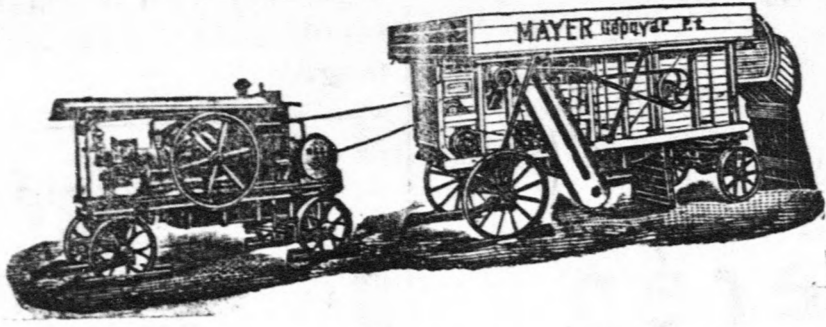
HOCHSINGER TESTVÉREK
vegyészeti gyár, Budapest VI.

Hazai gyártmány!

Kitünő munka!

MAYER vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
GÉPGYÁR VI. kerület, VÁCI-KÖRÚT 61. szám

Benzinlokomobil-cséplő-szerelvények.

Stabil-benzinmotorok.

Szívógázmotorok faszén-, koks- és antraczit-fűtésre, 120 HP-ig.

Malomépítéset.

Szab. hidr. borsajtók, olajprések és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

„Blickensderfer“ IRÓGÉP

Eredeti amerikai azonnal látható irással

Tiszta acél szerkezet	Gyönyörű szép irással	Az irógépek legolcsóbbja
-----------------------	-----------------------	--------------------------

Ára: teljes felszereléssel 300 korona.

Irogép kellek nagy raktára. Amerikai iroda-butorok mintatelepe.

Kaufman és Társa
V., Zoltán-u. 16. (Szabadságtér)

* Tessék prospektust kérni. *

Görcsillapító és szélhajtó

Biebergeil-cseppek

egy már 1844-ik évtől bevált háziszser, amely az étvágyat fokozza és az emésztést elősegíti

Ara egy üvegnek 1 korona.

Postán ládácskába csomagolva két üvegnek kevesebbet (2 kor. 50 fil. utánvétellel) nem küldünk.

Megrendelhető **Bittner Gyula** gyógyszerésznél Gloggnitz (Alsó-Ausztria)**A Kereskedők-, Iparosok- és Gazdák Hitelszövetkezete**
Sátoraljaujhelyenaz életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból a **Dordrecht** életbiztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenkint eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével, amikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosítás kockázatáért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, amely az utolsó években a korhoz mérten már csak 2 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20-60 évig terjedhető életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000-1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre az életre való takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra rug az az összeg, amely ilyenképen jegyeztetett.

Vidékiek befizetéseiket póstatakarékpénztár után eszközölhetik. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kereskedők-, Iparosok- és Gazdák Hitelszövetkezete.Cséplésre, gózzsántásra,
ipari és házi célokra stb.

POROSZ kőszent **MAGYAR** szent **KOKSZOT**
kovácsszent, tüzfát

legpontosabban és legjutányosabban szállít, ajánlattal szívesen szolgál

SUGÁR **VILMOS** cég
BUDAPEST, X., Kőbányai-út 4.

Sürgőnyezim: **Sugarius**-Budapest. Interurbán telefon: 51-55.

A rendeléseket kérem sürgősen feladni, mivel határárak, waggonhiány stb. miatt a későbbi szállítás nehézségekre ütközhet.

Előnyös házvétel.

Sátoraljaujhelyben, a fővonalon eladó egy egyemeletes ház; mely áll több modern úri lakásból, fürdőszobák, veranda, vízvezeték, villanyvilágítással ellátva; nagy udvar és kertből, mely utóbbi házteleknek is parcellázható. A ház ez idő szerint 4400 koronát jövedelmez és még több évig adómentes.

Komoly vevők kiadóhivatalunkban teljes felvilágosítást nyerhetnek a feltételekre vonatkozólag.

(Ügynökök és közvetítők ki vannak zárva.)

518 m. a tenger színe fölött **STUBNYAFÜRDŐ** Légyógyfürdő

Hat természetes kénes hévforrás (38-48° C)

Köszvény	44	Thermál-tükörfürdők
Rheuma	hold park közelben	Kádfürdők
Ischias	nagy fenyőerdők	Massage
Bőrbetegségek		Hidegvíz kurák
Női bajok		Ivó kura

Posta és sürgőnyhivatal, vasuti állomás, gyógyszerár, 4 fürdőorvos

Képes prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Sátoraljaujhely r. t. város polgármesteresől.

4879/1908. szám.

Hirdetmény.

Alulírott közhírré teszem, hogy a városi Színház-kert és Torzsási mulató helyiség f. évi május hó 1-től a nyári időnyre bérbe fog adatni.

Felhívom az érdekelteket, hogy ezen bérletekre zárt írásbeli ajánlataikat f. évi április hó 25-éig a város iktató hivatalába adják be.

Sátoraljaujhely, 1908. évi április hó 15-én.

Kiss Ödön,
h. polgármester.

A „ZEMPLÉN“ HUSVÉTI MELLÉKLETE.

A beteg otthon.

A Knowe Whinniek padlásszobájának egyik ablaka éppen a kocsiutá nyújtott kilátást és Whinnie dicsekedett is vele, hogy az ő felesége, Margit onnan mindent lát.

Amikor fiok, György utóljára jött haza az egyetemről, Margit aznap délután százszor is odafutott ehhez az ablakhoz. Egyszer megáll a kocsi a sövénynél, Margit odarejtőzik az aranyeső ablakig érő lombjai közé, hogy titkon, észre nem véve meglássa fia arcát. És egész világosan leolvasta róla, amitől félt. S míg az aranyeső gyöngeszirmai hulltak arcára, lelke már a Getsemáné kertjében járt. Amint a kocsiroló lesegíté fiát, — anya és gyermeke szemei találkoztak — megértették egymást.

— Emlékszel reá anyám, hogy mit mondtam utolsó elmenetelemtör a görög anyáról? Nos, — én szívesen hordtam volna tovább is pajzsomat, de már nem lehet. Hazajöttem a pajzson.

Amíg lassan átmennek a kertben, a fiu még csak annyit mond: — Az első helyre most is eljutottam... a legnehezebb tárgyakból: számtanból és a klasszikusokból.

Derék és hű harcos voltál, fiam. Hú a halálig, anyám.

A mi falunk, Drumtochty, nem volt betegnek való szórakoztató, üdülő hely. Margitnak különösen sok bajt okoztak a látogatók és a jóakaratu vizasztalások. Egyszer meglátogattam Györgyöt. Nehéz utazó köpenybe burkolva, künn ült egy jázminbokr alatt. Arca fehérebb volt a jázminvirágnál. Az egyik szomszédasszony, Kirsty, odabenn egy oldalszobában, éppen anyját vizasztalta. Erőteljes hangja kihallatszott a nyitott ablakon.

— Nem... nem... Margit. Nem szabad panaszkodnunk. Te még örvendhetsz, hogy nem úgy jártál, mint én, ki eltemettem az uramat, őt fiamat. Még hozzá két nővéremet és a fivéremet. Unokatestvéreimről nem is beszéllek. Én mondhatom, hogy éltem valamit át. Isten őrizzen, — a te fiadról már nincs mit beszélni, de még megmaradhat. Persze... persze... nagy csalódás ez az után, amit az újság írt róla. Már akkor megjárod, amikor ezt a hírt hallottam. Tarts rá, mondtam Domsienak,* a tanítónak, te ítéletet hozol erre a fiura. De süketnek beszéltem. Domsie nyakas, ő egyre bálványozta a te gyermekedet. Oh uram, istenem... kemény lecke ez neked, Margit, hogy ne csináljunk bálványt gyermekeinkből, mert megsértjük a Mindenhatót.

Margit nem tudott tovább tünni és beszélni kezdett, noha tudta, hogy szembezáll az egész falunak közvéleményével, mert nálunk meggyőződésé nőtt, hogy a szerencse kihívja a felsőbb hatalmakat és hogy a gyermekekről nem tanácsos jót mondani.

Mit beszélsz te a Mindenhatóról, Kirsty? Nem illeti meg ez a név a te istenedet. Mit mondanál egy atyáról, aki gyermekeinek kedves apróságokat ajándékoz és mikor a kicsinyek megörülnek az ajándéknak, akkor kiragadná a kezükből és a tűzbe dobna, amivel örömet szerzett. Nem balga, irigy és szánandó volna az ilyen atya?! Ejh, Kirsty, ha a Mindenható látja, hogy egy anyának öröme telik a fiában, akkor én mondom neked, hogy az ő szíve is örül a mennyben. És azonfelül bizonyos vagyok benne, hogy közülük

* Domsie rövidítése ennek: Jamieson.

senki sem szerethet mást anélkül, hogy istent ne szeretné.

— Én tudom, hogy György elköltözik tőlünk, de nem azért, mintha a Mindenható irigykednék reá vagy reám. Én már beláttam, hogy neki szüksége van, ott *tul*, valami nagy munkánál az én fiamra. Azért viszi György most is magával könyveit a kertbe és ott tanul egész nap. György úgy készül erre a munkára, mint a drumtochty-i kis iskolában előkészült az edinburcsi egyetemre. Igaz, én azt hittem, hogy az én fiam az Igtében a földön fogja hirdetni, de ő több lesz ennél a mennyben, istennél. Oh, én nem mondom, hogy ez nem nagy megpróbáltatás nekem, de megértettem ezt is és nem gondolok rosszat istenről.

Mikor Margit e beszélgetés után lejött a kertbe és fia mellé ült, arcán még ott ült valami szelid fény az előbbi beszélgetés áruló nyomaként...

Ekkor észrevette, hogy az ablak nyitva volt.

— Ezt nem tudtam, — mondá.

— Mit se tesz, édes anyám. Nekünk ne legyen titkunk egymás előtt. Nekem jól esett, ahogy az előbb hallottalak istenről beszélni. Emlékszel-e még, anyám arra, mikor egyszer sirva futottam hozzád és te megtanítottad nekem, hogy mi az Evangéliom?

— Margit kezébe vette fia kezét s az fejével anyja keblére borult. Ekkor tünt fel előttem leginkább az anya és fia nagy hasonlatossága. A komoly, sötétszürke szempár, az arc finom vonása, a vékony, érzékeny ajak, a látszó szigorúság és a rejtett mélység sajátos vegyülete, amely a skót arckokat oly megnyerően fenségessé teszi.

— Valami ébresztő szónok járt nálunk és a pokolról beszélt.

Amikor sötétülni kezdett, gyertyát gyújtottunk. Még ma is tisztán áll előttem e szónok sötét, szigorú arca. Mi, kis fiuk az első sorokban ültünk. Egyszer a szónok haragosan felénk fordult és azt kérdezte tőlünk, hogy tudjuk-e milyen a pokol. A kérdés minket anynyira meglepett és különben is oly erősen a hallottak benyomása alatt álltunk, hogy közülünk senki sem tudott felelni, csak én susogtam, hogy „nem.”

— Ekkor a mi szónokunk összehajtogatott egy darab papírt és a gyertya lángjára tartotta. Mi láttuk, hogy kapott bele a papírba a láng, hogy szaladt végig azon... hogy libeggett, hajlott, vonaglott, izott a papír s hogy esett össze, mint könnyű, fekete hamu.

— Most képzeljétek, — mondá és az emelvényről közelre lehajolt hozzánk s oly kísértetiesen sutogott, hogy a hideg borzongatott a hangjától, — ez a darab papír egy ujjatok volt; csak egyik kezetek egy uja és az égne, mint a papír, de égne mindörökké. Képzeljétek, hogy nemcsak egy ujjatok ég, de az egész kezetek, végig a karotok, sőt egész testetek s hogy ennek az égésnek soha sem lesz vége.

Most már félve és reszketve ültünk, oly halálos csendben, hogy a pad recsegése hallható volt. — Nos, folytatta, — ilyen a pokol és abban ég meg minden gyermek, aki meg nem tér és nem hisz.

— Mintha Dante poklában ültünk volna, olyan volt az érzésünk és szemünket nem mertük levenni a prédikátorról. Most ő elfújta a gyertyát s mi a sötétben az ajtó felé surrantunk s szerte rébbentünk anélkül, hogy egy hangot ejtettünk volna.

— En azon az éjszakán nem tudtam aludni. Szüntelenül az járt az eszemben, hogy reggelig a pokolba

jutok. Aratás táján járt az idő, a hold bűvös, világos fényt szórt a szobába. Ágyamból láttam a mezőn sorban a holdsütötte kereszteteket. Ez... Ez már az Itélet nagy napja.

Kis fiu voltam és úgy tettem, ahogy minden gyermek tesz: anyámat szólítottam.

— Te bizonyára nem feledted el, anyám, hogy mennyire féltém?

— Nem feledtem el, — mondá Margit és nem is feledek el soha. Szinte lehetetlen nem gyűlölni örökké azt az embert. György ekkor megragadott engem, folytatta az anya, — karjait nyakam körül fonta és újra meg újra kérdezte?

„Ez az Isten anyám; ilyen Isten?”

— Igen, azt kérdeztem.

Te ekkor megcsókoltál engem és mintha csak ma történt volna, oly élesen emlékszem rá, azt mondtad: — Ne félj; velem vagy. Isten talán megbüntet, hogy jobb légy; de ő soha sem fog kinozni egy szegény lelket.

— Azt is kérdezted tőlem: Jó anyád vagyok-e én neked? S mikor én felelet helyett erősebben simultam karjaid közé, azt mondtad:

— Fiam, az Isten jobb.

Lelkem ezen teljesen megnyugodott. Lefeküdtem az ágyamba és édesen aludtam; nyugodva az ő szeretetén, mint anyám karján.

A beteg felemelte kissé fejét.

— Ekkor ébresztette fel Isten szívetem és őh anyám, mennyire vágytam rá évek hosszú során, hogy eljön a nap mikor én ezt az evangéliumot fogom hirdetni.

Könnnyü szellő futott át az udvar szőfűin, a százszorszép és nefelejts apró virágain. Mikor György az utolsó szavakig ért, anyja halk hangon mondá: A tiszta szívűek meglátják az ő orcáját... és a halál árnyékában lesz állt reánk a béke.

Halála előtti délután utóljára ült György künn a jázminbokr alatt és Domsie volt vele.

Ők ketten, rendszeren az egyetemről beszéltek, György diadalairól és a kedvenc klasszikusaikról. De most nem beszéltek könyvekről, Margitnak dolga volt az udvaron. Ugy beszélt később, hogy György sokszor hosszan nézett Domsiera, mintha valamit akart volna neki mondani, de nem tudott belekezdeni. Egy kis idő múlva egy könyvet vett elő vánkosa alól és minden szót lassan megfontolva, — így kezdé:

— Jamieson ur, Ön jó barátom volt nekem; én szívből szerettem Önt. Fogadja el emlékül hálás tanítványtól ezt a könyvet. Ez egy szép kiadású, latin *Krisztus követése*. Ön egykor a saját Vergiliusával lepett meg engem és azt mondta, hogy Vergilius pogány szent volt. Ez meg az én szentem volt, uram; olvassa ezt az én emlékémet. Vergilius távolról sejté a fényt; olvassa ezt a könyvet és az igazi világosság...

György nem tudott tovább beszélni, de Domsie megértette.

— Olvasom fiam, amíg élek.

Réges-régen... oly ifju lehettem, mint te vagy most, nagy megpróbáltatás szakadt rám. Lelkem elfordult a hittől. Bibliám a klasszikusok lettek, de azért a Krisztust soha senki előtt nem bántottam. Ő mindig az elérhetőségen túl állott előttem; de itt, e kertben láttam Őt. Fiam, te sokat tettél velem.

A távolból madárdal hangzott; a virágokon dongva szálltak a zümmögő méhek; a beteg imádkozott:

Uram Jézus, könyörülj e kedves emberen, Ő jó volt hozzám és sok

drumtochty-i szegény gyermekhez. Gyógyítsd meg az ő szívet, adj világosságot neki — estanen. Hadd találkozzunk egykor mi: a tanítványok és a mester ott, ahol nincs vége az iskolának: országodban, Atyám.

Domsie kétszer is Ament mondott és a hangja mintha egy más ember hangja lett volna. Mikor Domsie elhagyta a kertet, a nap szállt lefelé és a Domsie arca olyan volt, mint egy gyermeké.

San Maclaren-től

Marton János.

MESE.

Irta: Németh Pál.

— A V. H. O. Sz. alapja javára a városi színházban rendezett kabareten elszavalta: Olasz Jolán. —

Messze, messze, túl a tengeren,
A napfényes, a forró keleten
Élt ő — a sah,
Gazdag, hatalmas:
Hét ország volt a birtoka,
Kastélyában százhusz szoba.
Hatalmas volt, hiszen ő birta régtől
A legszebbet a gyémántok kövéből;
Am legfőbb kincse, drágasága
Volt — a lánya.

És jöttek hozzá hősök, vitézek
Csatában, tornán mind merészek,
Csak nála gyávák, szótlanok,
Nem hallhatók soh'sem szavok.
Ki nem rettent meg száz haláltól:
Az reszketett a mosolyától.
Ki bátran rohant a hadsorokba:
Előtte csuszott lenn, a porba.
Kinek hatalma terjedt messzeségre:
Lerakta kincset mind, elébe.
A távol utazója közönnnyel jött
S ment igézve;
Ő volt a szépek legszebb szépe,
Gyönyörűséges álmódás,
Üdvöt kínáló tünemény
És korona volt a fején.

Ki tiltja meg a fülmilének,
Hogy ne zenegjen éneket,
Ha őt magasztos dalra készíti
Fenséges, édes éreztet?
Ki tilthatná meg a költőnek,
Hogy lelke ne öltön szárnyakat,
Habár a cél elérni a reménye:
Meddő s örökre balgatag?
Agiz is dalolt hozzá nótát,
Lelke képével volt tele,
Szíve nevének rythmusára dobbant.
Ő volt az álma, mindene,
Őrült remények, dőre álmok,
Mik nem teljeseznek soha,
S mégis erről szőtt dalt örökké
Agiz, keletnek lantosa.

... Abdul, a nagy sah udvarába
Összegyűlt a kelet virága, ifjusága.
Jöttek királyok, fejedelmek,
Szama sem volt a hercegeknek,
Aki nyugatról jöttek el,
Hogy elnyerjék a szép Maha kezét,
A szépek szépeát.
És mindegyiknek voltak ősei,
Közzájón járt csatározásik,
Jártasak hadban, bajvívásban
Mint voltak egykor ősapáik.
Mindegyiknek volt címe, rangja,
Vidékekre terjedt hatalma.
Minkegyike deli, bátor, erős,
Minkegyike hős.

S a szép Maha bús, elkomorult
Ajka, a szép ajk nem beszél
És nem figyel a hódolókra;
Gunyit üz belőlük.

Egyik felajánlja gyöngyeit keletnek,
Másik rózsáit Sírásznak,
Csókos magányát ez a rengetegnek,
Habzó üdvét az a kéz pobarának.
Igernek rangot, címet, hatalmat
S a gyémántokból csak feketéket.
Lesik a „tied” szót. Egyhangú a válasz:
— Daliák unom a fecsegétek!

Egyszerre egy igénytelen,
Kopott ruhába öltözött
Alak áll meg a hódolók között.
Ki ez? Honnan jön? Kérdi száz ajak.
— Fején mily korona ragyog?
Király-é? Cár-é? — a választ várják.
— Dálnok vagyok. Agiz, a lantos.
Dálnok?? Lett erre hahota.
Megrengt mind a százhusz szoba.
A sok király, sok herceg mind kacagott,
Ajak guny nélkül nem marad ott,
S a sah int, hogy elvezessék.

A szolgálhad falánkul megrohanja,
Hogy odakünn börtönnek, láncnak adja.
Am Maha szemének érdeklődő sugára
Odatéved a lantos alakjára,
S e parancsoló tekintet miatt
Gyáván lapul meg mind a szolgálhad.
Maha int, hogy beszélhet,

S ő egy énekbe kezd.
Régi a nótá, ismert a dallam,
Am mig lesz szerető sziv,
Uj és halhatatlan.
Tárgya: virágzás, tavasz, szerelem,
És fény, meg ragyogás, meg szín az egen.

S a mint elvégződik a dal
S a dálnak hangjaival
Elül a láрма, a nevetés,
A lantos így szól s hangja merész:
— Egyetlen kincsem, a szívem tettem eléd e [dalban.]

Szívem fájáról te reád
Lehullt már ilyen sok virág,
Szeretlek! Dóbd el koronád.

És erre az örült, merész beszédre
Száz yataján száll a költő fejére.
A hüvelyekből minden kard kirepül;
A költő ott áll fegyvertelenül,
S Mahára néz.
Tekintetük egymásba lobbán,
Száz eskü ég e lobbantában.
Maha Agizra omlik. Védi. Mentve van!
Késő! A kardok mind lecsapnak
S ő meg hainak együtt némán — boldogan.

Feltámadás.

Irta: Fonyi Ilonka.

A kis homokfutó befordult a kavicsos utra; onnan már látni lehetett az oszlopos fehér kastélyt.

Dechy Pista már régen nem látta. Talán épen ma öt éve, hogy egy kínosan átvirrasztott éjszaka után előparancsolta a négy szürkét s kiment az állomásra.

Talán épen ma öt éve... Akkor is tavasz volt, virágfakasztó, szerelmes tavasz. Az akácfa tele voltak hófehér fürtös virággal, bódító volt az illatuk, megrészegült tőle az ember. Elkábult, álmodott, tündérorszámban képzelte járni, míg rajta nem ütött kegyetlen vaskezevel az élet.

Nyíllott, illatozott az akácfa virága. Egy-egy fehér szirma odahullott a kavicsos utra. Fehér lett tőle lassankint az út. Hófehér, illatos. És suttogott szerelmes szép mesét; forró vágyakról, lázas csókokról s a szépséges Dechy Pistáné odahajította szőke fürtös fejét az Illés Gyurka mellére s elcsattant az első szerelmes csók.

Az első és azután sok-sok más... Az akácfa fürtös virága tudná megmondani hány nesztelen este, csöndes, lágy alkonyon suttogta az a szép szerelmes asszony, annak a tüzes szemű, hatalmas, nagy embernek: szeretlek Gyurka, csak téged, téged, senki más.

És hullt, hulldogált az akácfavirág fehér szirma s fehér lett a szép asszony szőke fürtös feje. Odafordult szerelmes emberéhez s hallgatta amit az beszélt: örökké tartó nagy, nagy szerelemről.

Még csak attól kellett tartaniok, hogy meglátja, észreveszi a férj. Az

messze járt akkor. Még a tél elején meghült s makacs köhögése délre kergette; nem is jön haza csak majd a nyáron.

Akkor pedig még csak tavasz volt. De épen a tavasz, az otthoni tavasz, a susogó akácfa, a bűvös-bájós május vonzották haza Dechy Pistát. A komoly, hallgatag embert megszállta a vágy az otthoni levegő után és egy szép nap összecsomagolt és hazament.

Meg sem irta az asszonynak; kedves lesz a meglepetés; hogy szalad majd eléje, hogy öleli, csókolja sokszor, sokszor forrón.

Pedig nem ölelte, meg sem csókolta, sőt még csak nem is várta. A kis rózsalugasban ült Illés Gynrkával s egymás kezét fogva, egymás szemébe nézve lopták a boldogságot.

Szegény Dechy Pista inkább haza sem jött volna!

Lassan, nesztelenül ment vissza a kavicsos uton, hát eleget látott, mindent megtudott egy perc alatt, hogy el van felejtve, hogy itt ő fölösleges.

Mire a szép asszony kibontakozott az ölelő karokból, a szomorú ember már rég magára zárta az ajtaját.

Aztán körülnézett... Hát ezért kellett neki hazajönnie? Ezért vágyott az édes otthon után? A puha, szerelmes fészke összerombolta, megtépve a hite, meggyalázva a becsületét.

Hát élhet-e így tovább?

Milyen jó is lenne meghalni! Hisz a halál nem is olyan borzasztó; hány-szor hívjuk, várjuk és ha eljő, mint jó barát simítja végig hideg kezével forró homlokunkat; elsimítja a gondok redőjét, elállítja a szíverést s lassan, észrevétlen csöndes emberek leszünk. Milyen jó is lenne csöndes, mozdulatlan, hallgatag embernek lenni. Hisz ezután minnek is már az élet? Minnek a holnap, ha nem remélünk, várunk tőle semmit?

Kinyitotta az ablaktáblákat, mert fojtogatta a szobai levegő. Langyos szellő mozgatta a fürtös akácvirágot. Betódult az ablakon a bódító illat, álmodozott a beteg ember elé; elmúlt szép álmot, amelyet most már csak temetni, siratni lehet.

... Szerelmes, bohó fiu volt, telve álommal, vágygálgal, reménységgel. Kereste, kutatta a tündérelényt, a kít a sors neki szánt, akiről álmodt szöveggett a lelke, aki után vágyott. És utjába hozta a végzet Gergely Annát, a csodás szépségű szőke leányt, az egyszerűt, a szegényt; és az a leány az első mosolyával rabul ejtette a komoly, hallgatag fiút. Megszerette, határtalan szerelmmel és feleségül vette szegényen, egy egyszerű kis fehér batiszt ruhában; de ha neki szebb volt az a legdrágább selyemnél.

És elhalmozta azután mindennel: selyemmel, ékszerrel, drágaságokkal és úgy gondolta, még mindig keveset adott, hisz az a leány egyetlen csókjával földre hozza neki a manyországot, minden üdvével, fényével. Hogy azután letaszítsa a nagy sötétségbe s átszenvedie a poklok minden kínját.

Dechy Pista egész éjjel nem aludt. Lassankint hajnalodni kezdett. A szellő halkán susogott s a szomorú ember úgy érezte, mintha hozzá beszélne. Igen, hallja, érti. Azt mondja neki: hát szeretnél csöndes ember lenni? Hideg, hallgatag, néma? Szeretnél, ha most szép csöndesen eljőne érted az a hatalmas, rettegett csontember. Hát azt hiszed, hogy most már mindennek vége? Tedd csak félre szépen azt a megtöltött vadászfegyvert, hasznát fogod majd venni s ezt az orvosságos üveget is; az idegcsillapítót; erre meg majd nem lesz szükséged s parancsold elő a négy szürkét, gyujts rá egy cigarettára és mosolyogva, vigan menj ki az állomásra. Uri ember nem szokott jeleneteket rögtönözni, az a parvenük szokása. Senki sem fogja tudni hova, merre és miért megy. Aztán menj el messze, nagyon messze s ne jöjj ide vissza, csak új tavasszal, új remény-nyel, vágygálgal a lelkedben.

És Dechy Pista előrendelte a négy szürkét... *

A kis homokfutó megállt a kastély előtt. Dechy Pista sietve ment be az ajtón. Sorra járta a szobákat, de nem lelta a helyét sehol. Mintha idegen helyre ment volna. De más is volt ott minden, minden. A butorok, a szőnyegek, a képek, a kis aranyos, törékeny nippel. Hisz ő akarta így akkor, hogy ne maradjon semmi, ami a multra emlékeztetné. Hadd felejtse el végképp. De nem olyan könnyű dolog ám az. Temeti, siratja mindig és mégis csak vissza-visszatér. Barangolt messze idegenbe, futott egyik helyről a másikra, sohasem látott emberek jötték az utjába és mégis mindegyiken lelt valami hasonlót: göndör szőke haját, nagy kék szemeket, karcsu, hajlékony sugártermetet. Sokszor egy csipkés fehér ruha miatt nem aludt egy egész éjjel.

És most haza jött — és itt újra csak őt látja mindenben, mindenütt.

Pedig az a szegény asszony azóta rég megszenvedett a bűnéért; alig egy év múltán hirtelen meghalt. A szive ölte meg; épen az Illés Gyurka esküvője napján.

Dechy Pista kinézett az ablakán. Akkor virágozott teljes pompájában az akác. Az apró, fehér szirmok hulltak, hulldogáltak és susogni kezdtek a szomorú embernek új tavaszról, feltámadásról...

A szomorú ember pedig lehajította a fejét és hitetlenül nézte az apró, selymes fehér akácvirágokat...

Pedig hát mégis csak igazat mondtak.

Dechy Pista, a szomorú, beteg ember gyógyulni kezdett. A hazai tavasz, a susogó szellő vagy a hulló, hulldogáló fehér akácvirág gyógyították? Talán mind, vagy talán csak az a bohó, csacsogó kis leány, akivel mindennap a nagy erdőben találkozott.

De Dechy Pista egészen megváltozott. Már nem ült napokig szótlan a szobájában, mint eleinte. Mindennap kísértelt a közeli nagy erdőbe. Szerette a tavaszt, a susogó szellőt, a madarak bűbájós, szerelmes dalát, de a legjobban talán mégis az a szép, babaarcú csöppesség, tisztartójának leánya vonzotta. Kovács Sári, az alig husz éves borzas haju, beszédes szemű, csacska kislány. Új álmokat hozott a szomorú ember elé. Bűbájós, tavaszi álmokat. Együtt szedték minden reggel az erdő vadvirágait. A lila harangvirág csilingelt s mintha templomban lettek volna, sokszor nem is beszéltek, hallgattak; csak a lelkük beszélt a szemeikben, de megértették egymás gondolatát.

Az a bohó kis leány és az a komoly, hallgatag ember! Micsoda ellentét! Az egyik most álmodik először, sejtelmes, bűvös szép álmokat, a másik összetört szívvvel, lerombolt hittel mer új álmokat szőni?! Van-e ehez joga, valóra válhat-e? Hát nem balgaság álmot szőni? Hisz a kegyetlen, hideg valóság olyan durva kézzel tépi szét. És szertefoszlik lassan, lassan mind, mind... Hát érdemes hosszú éjjeleken át nyitott szemekkel lesni a hajnalt? örülni az első napsugárnak, mosolyogni a bűvös madárdalon? Nem, nem! A hideg, józan emberek sorsa sokkal, százszor jobb!

De azért amikor az erdő szélén elváltak, Dechy Pista ismét csak álmodozni kezdett. Megállt s úgy nézett azután a siető, kedves kislány után; nyitott szemekkel sokáig. Milyen jó lenne, ha az a csacsogó kis leány most mellette lenne, kéz a kézben, sietnének haza az akácvirágos fehér kastélyba, ott pedig daltól lenne hangos minden szoba, nem olyan sivár, szomorú mint most... Hisz asszonyi kacaj nélkül temetőhöz hasonlít az, szomorúság, bánat ül mindenben... De ha az a kislány egyszer ide jönne, ha egyszer hozzá simulna, ha ajkán érezhetné az ajkát, ha övé lehetne, az ő kicsi asszonya, szerelmes felesége. Ha nem kellene elválniok soha — soha... Dechy Pista összerázkódott a boldogság gondolatára.

Ki sem ment aznap a szobájából. Gondolkozott, folyton azzal a borzos-haju csavargó kislánnyal foglalkozott.

Hátha? Hátha valóra válna az álma? Hisz örömmel, boldogan mosolyog minden reggel, amikor összetalálkoznak, szívesen van vele együtt. — Hátha? De mért is ne lehetne ő boldog? Benéz a szemközti nagy tükörbe s sokáig nézi az onnan visszanéző alakot. Szép, erős ember, ábrándos nagy szemekkel s a szive, lelke telve vágygálgal a szerelem, boldogság után; a két karja ölelésre, az ajka csókra vágyik; boldog, boldog, akar lenni s az lesz, annak kell lennie.

És másnap, amikor az erdő széléhez értek, ahol elvált az utjuk, Dechy Pista megfogta a leány kezét és azt kérdezte tőle:

— És ha így akarnám tartani örökre, ha azt mondanám: ne váljunk el soha, jöjjön velem az akáclobbos, fehér házamba, varázsolja puha, meleg fészké; ha azt mondanám: legyen a királynőm, akit tisztelni, a hitvesem akit imádni fogok, eljőne-e velem?

A borzashaju, csacsogó, bohó kislánynak a két szemében köny ragyogott a boldogságtól s az erős férfi széles mellére hajtván fejét susogta:

— Tövises uton is — a világ végére is.

Az akácvirág hófehér szirma hull, hulldogál. Viszi a tavaszi szellő. Sug, bug halk hangon bűvös, szép mesét, nagy, végtelen szerelemről, feltámadásról...

LYRA. *)

Óh hogy csókolnám bársonyarcodat
És hogy csókolnám éjsötét szemed,
Míg az éjszaka csöndben ránkborul,
Belélekeném minden üdvemet...
Óh hogy csókolnám éjsötét szemed!

Az ajkad, göndör gesztenyehajad,
Hova üdvömmel eltemetkezném,
Elsírnám néked régi bánatom,
Míg részvevően hajnál felém...
Meleg szivedbe eltemetkezném.

Hogy csókolnálak hosszan, szomjasan
És ölelnélak mondhatatlanul,
Míg csak szerelmem beléd olthatom,
S amig szemedből üdvök könnye hull,
Amig szeretnél mondhatatlanul.

De nincs erőm... e jég hideg közöny
Mint téli szél süvölt szívem körül
És én csak édes, tünde álmaim
Ölelhetem utolsó gyönyörül...
Szétfoszol, édes, tünde álmaim.

VIDOR MARCI.

Szakítás.

Irta: Faragó Jenő.

A férfi: Tehát nem szeretsz?
A leány: Nem.
A férfi: Nem is szeretél soha?
A leány: Sohasem.
F.: Csak bolondítottál?
L.: Ugy van.
F.: Hazugság volt a szavad, a csókod, az öleléssed?
L.: Hazugság volt minden.
F.: Akkor hát megyek... (Az ajtó felé megy.)
L.: Menj.
F.: (Megáll a küszöbön)... Isten veled.
L.: Isten veled.
F.: (Vissza jön.) És nincsen egy marasztaló szavad?
L.: Nincs.
F.: És nincs egy bucsucsókd?
L.: Nincs.
F.: Szóval: igazán azt akarod hogy elmenjek?
L.: Azt akarom.
F.: És ne jöjjenek vissza soha többé.

*) Szerző e hó vége felé megjelenő az „Arnó partján” c. verses könyvből.

Április 18.
L.: So
F.: Ak
az ajtó felé
L.: Me
F.: (m
nagyon szé
L.: Tu
F.: M
L.: Le
F.: É
Amig a s
téreken jár
L.: J
F.: N
Akkor hát
esik, miért
L.: M
F.: N
L.: N
F.: A
felé megy.
L.: M
F.: (C
lemért ez
L.: Ne
F.: H
L.: S
F.: J
hedre vag
L.: I
F.: I
L.: A
F.: B
miért vagy
lőlsz?
L.: C
F.: C
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
mintha v
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
még mor
az időt, s
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
101 mag
F.: I
téged?
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
megy, e
kalapját
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
szer me
üzény ér
tedet.
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
meg talá
hónap
üzennél
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
nyögdé
L.: I
F.: I
nyögdé
sőt sirt
L.: I
F.: I
sirok.
L.: I
F.: I
ratom a
napoka
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
L.: I
F.: I
szivem
is szép
F.: I

L.: Soha.
F.: Akkor hát elmegyek. (Megint az ajtó felé indul.)
L.: Menj.
F.: (megint visszajön) Pedig én nagyon szeretlek.
L.: Tudom.
F.: Még most is szeretlek.
L.: Lehet.
F.: És szeretni foglak, amíg élek. Amig a szívem dobog, amig e földi téreken járok.
L.: Jól teszed.
F.: No ugy-e, hogy jól teszem. Akkor hát jól esik ez neked és ha jól esik, miért ne maradjunk együtt tovább?
L.: Mert nem akarom.
F.: Nem akarod?
L.: Nem.
F.: Akkor hát elmegyek. (Az ajtó felé megy.)
L.: Menj.
F.: (mégis visszajön) Hát a szerelemért ez a hála, te csalfa.
L.: Ne citáld a „Parasztbecsület”-ből.
F.: Hát miből?
L.: Semmiből.
F.: Jó, nem citálok. Látom terhedre vagyok! Ugye?
L.: Igen, terhemre vagy.
F.: De hát miért?
L.: Azért.
F.: Ez nem felelet. Mondd meg, miért vagyok a terhedre? Utálsz? Gyűlölsz?
L.: Igen.
F.: Gyűlölsz?
L.: Igen.
F.: Utálsz?
L.: Igen.
F.: Akkor hát elmegyek. (Ugy tesz, mintha végtelen távoznék.)
L.: Menj.
F.: Isten veled.
L.: Isten veled.
F.: (visszajön) Csak azt akartam még mondani, hogy megérem még azt az időt, sirva mész el házam előtt.
L.: Hát megéred!
F.: Sirtam eleget utánad...
L.: Csak nem akarod előadni a 101 magyar dalt?
F.: Mért is szeretlek oly nagyon téged?
L.: Nem tudom. De azt tudom, hogy kezdesz nagyon unalmas lenni. Meg mondtam, hogy vége mindennek; hát ne kezd el mindég elülről a dolgot.
F.: Ne szóljak egy szót se többé?
L.: Egy szót se.
F.: Akkor hát megyek. (Az ajtóhoz megy, a kilincset is megfogja, sőt a kalapját is felteszi.)
L.: Menj.
F.: (lassan visszajön) De ha egyszer meg bálnád a dolgot, hát csak üzenj értem. Én várni fogom az üzenetedet.
L.: Jó.
F.: Ha holnap üzensz, éppen úgy meg találás, mint ha egy hét múlva, egy hónap múlva, vagy egy év múlva üzennél!
L.: És két év múlva?
F.: Akkor is mindig. Mindörökké.
L.: Amen.
F.: Gunyolódol?
L.: Nem.
F.: Magadban kinevetsz, kicakagasz.
L.: Ah!
F.: Jól tudom, hogy sóhajtozó, nyögdécselő férfi nevelésű.
L.: Nem igaz.
F.: Pedig én nemcsak sóhajtoztam, nyögdécseltem, hanem sirtam is utánad... sőt sirtam előtted.
L.: Nem sirtál, csak könyeztél.
F.: Nem sirtam? Hiszen most is sírok.
L.: Ne!... Ne!...
F.: Sirtam a boldogságomat, sirtam a hitemet, sirtam az elmúlt szép napokat.
L.: Ne!... Ne!...
F.: De én sírok!
L.: Ne sírj, nem akarom hogy sírj!
F.: (Most már zokog.)
L.: Ne sírj! Nem tudom hallgatni.
F.: De sírok!
L.: Ne sírj, ne sírj! Meghasad a szívem, ha síró embert látok. (Már ő is szepeg.)
F.: (Egyre jobban zokog.)

L.: Ne sírj; ne sírj! Ha egy kicsit szeretsz, nem sírsz.
F.: (Most már úgy zokog, szinte csuklik bele.)
L.: Ne sírj!... Ne sírj!... Hát nem szeretsz?
F.: Nem.
L.: Nem is szeretted soha?
F.: Sohasem.
L.: Csak bolonditottál?
F.: Ugy van.
L.: Hazugság volt a szavad, a csókod, az ölelése?
F.: Hazugság volt.
L.: Akkor hát vége mindennek.
F.: Vége.
L.: Pedig én nagyon szerettelek.
F.: Tudom.
L.: Még most is szeretlek.
F.: Lehet.
L.: És szeretni foglak amíg élek, amig szívem dobog, amig e földi téreken járok.
F.: Jól teszed.
L.: No ugye, hogy jól teszem? Akkor hát jól esik ez neked és ha jól esik, miért ne maradjunk együtt tovább?
F.: Mert nem akarom.
L.: Nem akarod?
F.: Nem.
L.: Akkor hát vége mindennek?
F.: Vége.
L.: Dehát miért?
F.: Azért.
L.: Ez nem felelet. Mondd meg, miért. Gyűlölsz?
F.: Igen.
L.: Akkor hát vége mindennek?
F.: Vége.
L.: Csak azt akarom mondani, hogy megérem még azt az időt, sirva mész el házam előtt. (Sirva fakad.)
F.: Megéred... Megéred... csak ne sírj!
L.: De sírok.
F.: Ne!... Ne!... Nem tudom nézni, nem tudom hallgatni, ha valaki sír.
L.: (felzokog) Hát fordulj el.
F.: Ne sírj már no!... Ne sírj. Hisz szeretlek!... Ne sírj, ha egy kicsit szeretsz!...
L.: Már nem sírok!
F.: (egy félóra múltán elmegy és a lépcsőn így monológizál) Nem tudom elhagyni, nagyon szeret!... Tyűh, de elmúlt az idő. Már hét óra és hatra adtam randevut a — kicsikének! (Elsiet.)
L.: (amikor egyedül marad) Nem tudom kiadni az utját, nagyon szeret... Mit szól majd az öregem, ha megtudja, hogy nem szakítottunk?...

Nézz kék szemembe . . .

Nézz kék szemembe s higij igaz szavamnak: Te angyal vagy, — nem sejtetek csak annak! Szeretlek forrón, lángolóan, imádlak, Mert szeplőtlen vagy, — nemcsak annak látlak! Szeretlek, ah! . . . őrzöngve, önfeledten; Szeretlek, mint ahogy sosem szerettem! Tiéd vagyok, te napkeleti álom, Te éltetőm, te korai halálom! — Tiéd az elmulás, tiéd a lét; Tiéd vagyok, örökre a tiéd!

Tiéd vagyok, csak a tiéd, te drága!
Tiéd, te édenkert csodavirága:
Tiéd agyannak minden villanása —
Tiéd szívemnek minden dobbanása —
Teérted küzdve folyjon szívem vére,
S enyém leszel ég és föld ellenére;
Enyém leszel, korán vagy nagysokára:
Legyen bár életem szerelmed ára! —
Előre hát, a küzdelemre fel!
Tiéd vagyok s te az enyém leszel!

Táncoljon csolnakom forgó örvényen:
Nem sülyed el: fenntartja szent reményem.
Nem rémit engem szikla, zátony, orkán:
Áthajtom csolnakom a vészek torkán;
A rám szakadó égboltot kitartom.
Ha érzem, hogy karodba vársz a parton! . . .
. . . De tán, ha már enyém lesz majd a palma,
Ha éitem álma már valóra válna,
A célnál tán haláloamat lelem:
Megölt a hosszú, gyilkos küzdelem! . . .

Ferde Ágost.

Paraszt életből.

Irta: S. Löw Róza.

A nagy, hátulsó házban nyitva az összerakható asztal. Magas tollhalmaz körül sugár leányok állva fosztogatnak. Ringó csipőjükön tiz szál keményített szoknya, derekuk vékonyra beszoritva, hajuk nyolc ágba fonva, végén virágos pántlika és fehér nyakukon ragyogó kalláris selyem szalaggal. Csak néha váltanak bizalmas tekintetet a háttérben pipázgató deli legényekkel, kik igen komolyan veszik, ha egyik a másik rózsájára meri vetni a szemét. Ne nézegesd, semmi közöd hozzá — rivalja ilyenkor a féltékeny hős — csizmaszárába dugott bicskáját villogtatva.

De most vasárnap esteli hangulat száll a pihéssel együtt a levegőben. Minden ajk lesi a szót. Minden szem a mesélő, fehér haju asszonyra szegződik, kinek pergamenszerű arcán fájdalom honol. Ki még koránál — a 90 évnél — is vénebbet mutat.

Olyan karsu virágzás, valóságos lilium volt, a lelke, mint ti. Mindig énekelt, mint a pacsirta. Csak dolgozni nem birt. Gyenge volt, mint a harmat. Nem is engedtem. Nem is kellett. Birt az apja szolgálat tartani. Szemünk fénye volt ez egyetlen jószágunk. El is kényeztetünk rémmód. Az apja különösen rontott rajta. Mint aféle módos ember, a hetedik faluba is elvitte mulatásába.

Ott érte az a szerencsétlenség, hogy megtetszett neki a hatalmas testalkatu. Bíró János, kitől az egész falu rettegett, ha bepálinkázott. Kemény, garázda legénynek ismerték. Egyre mondogattam: Iluskám, otromba legénynek szive nem lehet. Csupa vér az. A nyakán, mint a bikának majd kifrócscsen. Hangja is olyan, mint az itélet trombitája. Nem félsz tőle? Ném én édes anyám, mert szeretem, ezt felelgette váltig ezer ellenvetéseimre. Megsajnáltam szerető szívét. Nem mertem összetörni. Összetörte a sors.

A kis lányom is tetszett a kevély legénynek, mert ránézett a porta, a birtok. No meg szép is volt, míg a virulás zománcát le nem koptatta róla az a, az a haramia! Szelid, halványrózsaszínü bimbó volt, mikor elvette és rá egy esztendővel, mint az árnyék járt köztünk szegényke. Ő jött a házhöz — a legény — és majd kivert mindnyájunkat abból. Csak anyjukomat becsülte meg.

Tán félt, hogy elviszi magával haragjában a másvilágra. Ha rákezdte ebéd közben a dörmögést: Ezleves? Löttye. Ez hus? Akár a fa. Ez káposzta? Mint az ecet. Nem bir meg tanulni főzni. Ilyenek a módos, kényes lányok! Illegetni, billegetni tudja magát! De nem az életre való ám. Semmi örömmöm, gyönyörűségem, ha a házba lépek. Nyávogós az asszony. Gyereket megtagadott tőlem az Isten. Kire küzdök? Még az a nyomoruságos étel sem rendes, hiába van három asszony a háznál.

Ilyenkor Illus rég nagyanyja mellé szorult, ki halkán suttozta: egyetlen galambocskám, életem. — A tomboló ember meg egymagában ilt a hosszú karos lócán véreborult arccal és evett esze nélkül. Mi meg jó öregemmel kanalat letéve gondolkodtunk, mit kéne tenni. Mi lelheti e fergeteg leket? Nem szereti a lányunk. Mást szeret? Mit akarhat? Ha elakartuk választani egymástól, a gyermekünk sirni kezdett és remélni: Hátha a jó Isten megadja azt, amit könyörögve kérek, akkor tudod szülém, elcsendesedik a vihar.

A Szt. Antal kis keresztje sosem került le asztaláról, párnájáról. A könyv soha ki nem fogyott szeméből, még sem változott semmi. Sójajjal volt tele a házunk, lelkünk mindig. A garázda nem hagyott itt bennünket. csak békétlenkedett. Mi tartotta nálunk? Érdek, hiúság? A világ beszédjétől való irtózás? Sem szerelme, sem szeretete, sem jámborsága, mert ezekkel a lelkiismeret barátokozik. És ő benne az nem volt, mikor ijesztgette, kinezta a gyereket.

Két év alatt a sirba vitte. Változó láz, rémes álmódások ágyba döntötték. — Hiába volt minden kapkodásunk, költekezésünk, imádságunk. Elment tőlünk az a csillagunk, az életünk. Előtte előlünk az a vadállat. Még rá mondta kegyetlenül: Amely fa nem terem gyümölcsöt, nem való semmire. A jó gazda azt kivágja, vagy elégeti. El is égette szenvedélyei tüzeiben. Én meg elkergettem nyomban, mint a pákosz ebet. Egy fityet sem vitt el a leányoméból. Mind a falu szegényeire irattam az örökséget. Fekélyt a szívébe.

Ugy, ugy lelkecském. Azután özvegykedett sokáig. Elszóltam tőle a fehérnépet sorban. Sokára, mikor már egész el volt híresztelve, hanyagolva és csendesesen, komoran járt a hetyke, piros, özvegy bacsóné rá vetette szemét. Nem, nem a borostás képire! A rangos portájára. Ő persze oly soká asszony nélkül lévén, szivesen csusztott ölelő karokba. Épp neki való asszony volt. Puha, duzzadt, mint a pehelypárna. És dévajul tudott ugrani, mint a gummi labda.

Ez babonázta meg. Rövidesen összer kerültek.

A nemes bacsóné mihamar megismerkedett nehéz állapotával is, nemcsak a gazdagsággal. Rövid pórázra fogta az urát.

Most az asszony szava pattogott, nem az uráé. Hol simogatott, hol legyintett. Hol turbékolt, hol teremtőzött. Az ajtót meg olyan emberül bevágta, hogy beleroppant a sarkvasa. Az ura pedig belegubbaszkodott a lóca sarkába, mint azelőtt a boldogult felesége. Jó az isten. Fizet becsülettel.

Multak az esztendő. Szaporodtak a gyerekek és egyben a dolog is. A bacsóné — most már Balázsne — neki dült a dolognak. Egyre sietett, nógtatva párját. Űzte ekéhez, lóhoz. Nem volt annak maradása asszonyától a házban. A hus is lekerült az étrendről. Csak vasárnapra teltet. Ugy bizony! azt perditette oda neki bacsó Kati égő szóval, szaporán, hogy: Ki győzné magát zsirral, hussal! Megeszi mindenét. a miye van. Elpriedálna az uristen vagyónát kosztra. Ki látott ilyet! Hát zsendice nem jó kenyérrrel? Dara nem jó tejjel? Nem szégyelné, hogy a falás pusztitana el mindenünket? Mi maradna ezeknek? Nem sajnálná szegény gyerekeit? A legkoldusabb koldus gyereke is épít ma házat, vesz ma földet, ha hazakerül Amerikából. A magáé meg kimenjen majd, hogy elüljön vele a hajó? Csak azért, mert kend urasan élne szegény paraszt léte. Elenné ezt a portát, földet, jószágot a saját kőlykeitől, ha engedném. Az állatnál is állatibb.

Imigyen pattog folyvást Kati szava. Emberének feje meg lekonyul mellére. Őlében, melle, hátán teliképi mosolygósan hancuznak gyerekei. Szennvedélyesen öleli keblére, szorítja öszülő bajuszához őket. Az arca csöndes áhítat, a szeme, mintha könyves volna, ajka remeg, de hallgat. Nem ösmerne senki benne rá hangos Balázs Ferire. Igaza van az asszonynak, — gondolja — de azt szép szóval is mondhatná az embernek. De természet vad ennek az asszonynak. Egy órában kezesebb a báránynál, szelidebb, édesebb a galambnál. Utána meg uram bocsá! Olyan, mint az a tehén, a mely egyszerre kirugja a sok tejet, a mit adott.

Eszébe juthat a boldogult lányom, ki épp mindezeket tőle eltűrte.

Szegény, boldogult öregem! Ha látná meghunyászkodva volt vejét, tán megnyugodna. Tán még mosolyogna is azon, hogy Katiban emberére talált Balázs.

Gyűlölöm, — gyűlölöm lelkecském mai napig is, mi tagadás. De ha néha megpillantom gyermekeivel játszadozva, melegedik a szívem tája, megindulnak a könyeim és kérem az Isten, áldást küldjön e gyerekekre. Hisz azok ártatlan, édes jószágok.

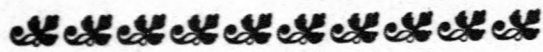
Tavaszi.

Mintha napsugárba tévedt pille módra
Ezer forró szikra égetne apróra,
Remegve simulnék a május karjába
Vörös rózsaszirmok hullnának arcomba.

Mintha ezer csóknak helye égne rajtam,
Elfogyna az álom, nagy hideg nyugalmam.
Körül ölelné a káprázatos fénye
Valami vak vágynak hullanék elébe.

Valami, a mi nincs, a boldogság napja
Forrasztana, égve, kinozva magába,
A mi nincs, a mi lesz, a tavasznak fénye
Csókolót ennyi vágyat, álmot a szívembe.

SZÜTS IBOLVA.

Egy végzetes nap.

Irtá: Wlozmandy Jenő.

Vécsei Imre korán reggel ébredt föl, sebesen ugrott ki meleg ágyából, de lába megakadt az ágy mellett álló székben és ő végig vágódott a padlón. Csöndesen káromkodott és dörzsölgette megütött tagjait.

— Ez a nap is jól kezdődik — mormolta maga elé.

Pedig ez a nap fontos nap volt az ő életében, ma kellett oltárhoz vezetnie a szépséges Lőrincz Annát.

Vécsei Imre a napokat, a percekét számlálta a mai napig, forró óhaj-tása volt bár már tul lenne ezen a napon és az övé lenne a szép leány.

Lőrincz Annának sok kérője volt, anyagilag sokkal tehetősebbek, mint ő és mégis ő volt a kiválasztott, a szép, a daliás Vécsei Imre. Elégülten nézett a tükörbe, miközben dus, fekete haját hullámosan rendezgette.

— Csak valami baj ne legyen — monologizált ismét.

Ösztönszerű balsejtem üldözte és nem tudott tőle sehogysem szabadulni.

Nem mintha a lelkiismerete bántotta volna, nem volt neki sem egyéb hibája, mint más fiatal embernek.

Elkészült az öltözködéssel, még a nyakkendőjét igazította meg, fölvette felöltőjét, begombolta keztyűit s egy utolsó pillantást vetett a kis hónapos szobába.

Bucsúzott a kis szobától, a hol annyi évet töltött el, csöndes, egyhangú megelegedtségben. Mától kezdve a saját, illetőleg a felesége házában fog lakni.

Lőrincz Máté, Annának az apja, kis korcsmában kezdte egymásra rakni a garast, a kis korcsmából vendéglő, a vendéglőből szálloda lett és Lőrincz Mátéből háziúr, sőt mert földet is szerzett, földesúr.

Most falusi birtokán volt a család, ott akarták megtartani az esküvőt, csöndben, mint szerény emberekhez illik.

Lőrincz Máté nem avatkozott a leánya házasságába, a maga egyszerű, keresetlen modorában kijelentette:

Ő megy férjhez, nem én.

Anna még csak most lépett a 18-ik életévébe s ezért az anyja figyelmeztette is, hogy ráér még a házasságra.

Fiatal leányoknál az ellentmondás olaj a tüzre, most már semmi áron sem engedett az ő szép vőlegényétől.

Az ő fiatal szemei nem vettek még mást észre a férfin, mint a külsőt.

Vécsei Imre csinos külseje megett nem rejtőzött gonosz lélek, jó, becsületes fiú volt, de erről mit sem tudott Anna és nem is törődött vele, ha Isten őrizze, elváltozott volna Imre fekete hullámos haja, vagy baleset eléktelenítette volna az arcát, az Anna rajongása bizonyára elpárolgott volna. Vécsei Imre is jól tudta ezt és gyakran szomorkodott fölötte.

A fiatal lányokat a formái tőkély vonzza, nem szabad nekik tulságosan fölörni ezt a hibát. Ki kívánhatja tőlük, hogy bölcselkedő szemekkel kutassák annak tartalmát is.

Vécsei Imre korai kelése dacára, éppen csak idejében érkezett a pályaudvarra, a mint becsapta maga után a vasuti kocsi ajtaját, a vonat dübörögve elindult.

Fáradtan ült le a kocsi párnáira, egyedüli gondolata volt a kis szegcsői állomás, a hol várni fogja a leendő apósa fogata.

A vonat menése tulságosan lassúnak tűnt től előtte, pedig az ő utja nem volt rövid. A belépő kalauzt figyelmeztette is a lassu járásra, aki azonban udvariasan mosolygott és csöndesen azt volt bátor megjegyezni, hogy az uraságnak talán nagyon sietős a dolga.

E megjegyzés fölött a kocsiban ülő két nő is elmosolyodott, Vécsei Imre pedig bosszusan huzódott a sarokba.

Lassan emelte föl szemét utitársaira és magában megállapította, hogy a szőke nő csinos. Könyvet huzott elő zsebéből és olvasni próbált, ami azonban sehogyan sem sikerült, ismét el-tette a könyvet és a tovarohanó vidéket szemlélte. Három órája utazott már s még ugyanannyi volt hátra, azt hitte lehetetlen kivárni az utazás végét.

Egy ideig hallgatta a vonat kerek-keinek zakatolását, majd ezt is meguntta és ismét föltekintett a szőke nőre.

Az épen reá függesztette nefelejt-kék szemeit s mikor nézésük találkozott, megszólalt, kérte, legyen szives kölcsönözni az olvasmányt, amit úgy sem használ.

Vécsei Imre készségesen nyújtotta át a könyvet s udvariasan bemutatkozott.

A szőke nő egy darabig olvasott, majd fölneézett.

— Sajnos, már olvastam ezt a könyvet, mondotta zengzetes hangon.

Vécsei Imre ismét zsebébe süllyesztette a könyvet és hasonlóképen sajnálkozott.

A szőke nő beszédesnek mutatkozott s Imre rövid válasza sem riasztották el, kénytelen-kelletlen társalgás indult meg közöttük.

Imre mogorvasága lassankint fölengedett és bevallotta utazásának célját.

A szőke nő kifejezte szerencsekivánatait s egészen bizalmába fogadta Imrét.

Elmondotta, hogy ő magyar származású, de amerikaihoz ment férjhez s mert férje meghalt, ismét visszatért hazájába, örülni fog, ha a jövőben többször találkozhatnak.

Ugy látszik, Amerikából hozta magával a szokást, vasuton kötni ismeret-séget.

A bájos mrs. csevegését a vonat éles füttyentése szakította félbe s az összes kocsi nagy zökkenéssel megállottak, a hálóban elhelyezett pakk-táskák pedig az utasok fejére potyogtak.

A többé-kevésbé megsérült utasok kitódultak a kocsikból és tudakolták a baj okát.

A vonatvezető egykedvűen vonogatta a vállát, a töltés új, nem elég szilárd, a vonat kisiklott.

— Mikor megyünk tovább — faggatták többen.

— Ha ideje korán segítség jön, holnap reggelre helyre lesz állítva a pálya, felelte röviden és faképnél hagyta a kíváncsiakat. Vécsei Imre megsemmisülten bámult maga elé.

— Mit fognak gondolni? ismételtette folytonosan.

Tépelődéséből fölriasztotta a mrs. hangja.

— Jöjjen mr. — mondotta amerikai nyugalommal, ott messze házakat látok, itt nem várakozhatunk holnap reggelig.

A kazán mellett haladtak el, mely nagyokat fújt a maga által vájt sirjában, mögötte a fölborult póstakocsi hevert.

Lassan haladtak előre a hebe-hupás talajon. Imre szótlánul, leverten, a mrs. vidáman.

Iza, így hívták a szőke nőt, hirtelen hátrafordult s társa kétségbeesett arcát látva, hangos kacajra fakadt.

— Mire való a kétségbeesés, kiáltotta, ha ma nem, hát holnap megesküsznek.

Imre nem mentegetődzött, beismerte nevétségességét, de viszont elmondta balsejtelmeit, még a reggeli accidensét sem hallgatta el.

Iza még jobban kacagott.
— Milyen babonások maguk férfiak. Imre védekezni próbált.

— Higgye el, ez inkább ösztön, mint babona.

— Legalább emlékezetes lesz magának ez a nap, mondotta a mrs. megfordulva és sebesebben haladt előre az utra.

Kicsiny városka tűnt föl előttük. Az utitársak kimerülten állottak meg a városka első házában.

— Látja amott azt az épületet? mutatott egy emeletes házra a mrs.

— Kétségtelenül ez az egyetlen vendéglő — felelt kedvetlenül Imre.

— Valóban úgy néz ki, mintha kísértetek járnának bele és nem vendégek, beszélt a szőke hölgy s a nevezett épület felé irányította lépteit.

A potrohos tulajdonos a kapu alatt pöfékelt.

— Kaphatnánk-e szobát? kérdezte Imre barátságosan.

— Talán csak lesz egy, felel a kérdező, nem szivesen vevén ki szájából a pipát.

— De nekünk kettő kell, szólt ismét Imre.

— Kettő? meresztette ki szemeit a jámbor lélek. Azt már tudom, de minek a tekintetes urnak két szoba? — Mert az egyik öngyászának szükséges, felelt bosszusan Imre.

— Ha uraságod elfogadja a torony-szobát, — úgy nevezte a becsületes ember a padlás közvetlen-közeliében levő helyiséget, akkor szivesen. Föltolta fején a sapkáját és megvakarta a tarkóját — de megmondom őszintén, bár rontom az üzletemet, annak a szobának véres története van.

— Bánom is én kiáltott közbe Imre, én meg leszek benne reggelig.

A potrohos ember mit sem felelt, de elcsoszogott és nemsokára hallani lehetett a kulcs nyikorgását a zárban.

A vendégek egyedül maradtak a dohos szagu vendéglőben.

Izának egyszerre fölillant a szeme.

— Tud biliárdozni? nézte amott van az asztal s egy vízőzönelőti tekeasztalra mutatott.

— Szolgálatára igen — válaszolt nehezen palástolt rossz kedvvel Imre. Izának már kezében voltak a labdák és estig valamennyi játszmat Imrere verte.

Vacsora után vidáman nyujtotta feléje a kezét.

— Meg kell szenvedni a boldogsáért kedves barátom. A viszontlátásra holnap reggel! Azután eszébe ne jusson valami véres história abban az elátkozott szobában. Még egyszer visszafordult, azután eltűnt az ajtó mögött.

Vécsei Imre kellemetlen érzésektől zaklatva haladt föl a toronyszoba kacsaringós lépcsőjén.

Mintha az ördög kibérelte volna ezt a napot ő ellene.

A folytonos izgalomtól egészen kimerült, most az alacsony toronyszobába lépett, meggyújtotta az éjjeli méceszt és ruhástól lehevert a rozoga ágyra. Idegei tulfeszültek voltak, szemeit kerülte az álom.

Lassan teltek az órák, hallatszott az éjjeli harangszó.

Vécsei Imre nyugtalanul hanykolódott az ágyon, hirtelen elcsöndesedett; nini! mintha valami neszt hallott volna az ágya alól.

Valaki nyujtózott, mintha elő akarna bujni, gondolta magában Imre.

A rémregényekben olvasott összes szellemek fölvonultak előtte, a szeme káprázott, a szive erősen vert, nem volt gyáva ember, de nem birt mozdulni helyéről.

A baljóslatu mozgás ismét hallatszott az ágy alól. Imre lassan kihuzta egyetlen fegyverét, hosszú nyelű kését a zsebéből s az ágy szélére huzódott, készen az ágy alól előbujni készülő ellenfelét leszúrni.

A percek órákként teltek. Imre homlokáról nehéz izzadságcsöppek gördültek alá.

Nyilvánvaló volt, hogy az ágy alatt van valaki, a nesz félreismerhetetlen volt, sőt az illetőnek szabályos lélekzetét is hallotta Imre.

Lélekzetét visszafojtva várakozott s magasra emelte kését, valahányszor a nesz hallatszott.

Imre gyakran gondolta, hogy leugrik az ágyról s így végez az ágy alatt rejtőzködővel, de lehet, az ideges kimerültségtől nem volt hozzá ereje.

A nap első sugara Imre támadásra emelt késére esett, a nesz mindig erősödött az ágy alatt, de nem merészkedett elő senki.

Alulról mozgás hallatszott és emberi hangok, mintha megtört volna a varázs, mely őt lenyűgözte, hirtelen leugrott az ágyról és alája nézett.

Az ágy alatt kinyújtózkodva feküdt a korcsmáros hatalmas kutyája, miután vendégek nem szivesen foglalták el ezt a szobát, a kutya töltötte benne éjjeleit.

Vécsei Imre idegesen kacagott, felcsapta kalapját és mosdás nélkül futott le a lépcsőkön, levegőre volt szüksége.

A lépcsőn találkozott az utra kész mrs.-el.

— Az Istenért, mi történt Önnel? kiáltott föl az meglepetten.

Imre röviden elmondta az esetét, még nevetni is próbált, de Iza komoly arca megriasztotta, hirtelen elhaltogott.

— Szegény ember — hallotta az Iza lágy hangját s mintha egy könyccsepp is meghuzódott volna a nefelejt-kék szemek sarkában.

— Isten Önnel — mondotta mrs. és bucsúzól nyujtotta kezét — ne felejtessen fölkeresni, ha Pestre jön.

Imre nem tudta mire magyarázni a dolgot, azt hitte Izának rendetlen ruházata tűnt föl és vissza sietett a padlásszobába, amint a tükörbe tekintett, lábai megingtak alatta, a haja és bajusza hófűhár volt s szemeit mély bárázdák árnyalták. A fiatal leventéből aggyastyán lett. Nem birt megállani lábain és a végzetes nap leterítette.

Vécsei Imre sokáig feküdt ideglázbán, mikor meggyógyult, csakugyan visszakarta a jegygyűrűjét, de a bájos mrs. nem restelt a fehér haju ifjával oltár elé lépni.

„Mariska-dalok“-ból.

I.

Ajkidon a szó zene,
Lehelleted illat;
Ha fölnyitod szép szemed,
Rá az éj is virrad.

Lépted nyomán virág nő,

Játszi szellő támad;
Cseng az édes madárdal
S mosolyog a bánat.

II.

Felőled álmodom
Minden éjjel, lányka,
Édes álmainnak
Legédesebb álma.

Bár egész életem
Ilyen álom volna,
S édes álmaimból
Ne ébrednék soha!

III.

Fejem fölött siró darvak szállnak,
Hej ma-holnap sirba visz a bánat!
Mire lehull erdő, liget lombja,
Messze száll a lelke bújja, gondja.

Hervadt levél hull a hideg sirra,
Rá van az én bus végzetem irva,
Gyászbetűkkel az van irva rája,
Temetőbe visznek nemsokára.

Szendrői Holozsnyay Cyrill.

Megjelen he

szordán és

Szerkesztőség

Sátoraljaújhel

Telefon:

Kéziratokat n

Nyilttárben mind

Az ipartör

Husvét

összegyűltek
ros iparosai
ház nagy ta
meghallgassá
képviselőnek
vezetről tart
meretését.

A keresk
előbb elkész
ságu törvény
is, melynek
tén rövidese

A II. rész
fontosabb le
ez tartalmaz
kaadó közöt
bályozását.

arra, hogy
első fontossá
csak ezután
megvilágítá
sincs kizárva
munkaadó k

tek napról
sednek: a t
rendelkezése
mely bőlese

és minden el
latszerű esb
jedjenek, me
lesz egyéb é
melyet a k

maga az élet
lesodor a sz
nyosságok m
kedéseiben.

Helyes el
terium részé
tervezetet t
ipartestületek
és észrevétel

A ZEMPI

Öngy

— A „Zempe

Ha azt hini
bad-lyceum Sá
lítása, akkor nag
intézményt ezé
meghonosítottam

falujában Pázsit
a kultura igen
kal alacsonyabb
s így nem lesz
nem szabadlicet

de úgy hívták,
Tervem az
gyűvetelekre cs
dem; mert az a
a lyceum szabad
hétig jól is me

nyok azonban
tőlük távol töltő
egy, majd kettő
jelentkeztek ő
Ez különben jól
örzés semmi tere
hajjuk ezt a bar